

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Salih Gürdal

DİN NEDİR

Duzenleyen: bilgindK
2018-08-02

BEYAN YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Din Nedir (1 - 14) Sayfaları Eksik

bu uzaklık daha az olsaydı yeryüzündeki her şey sıcaktan kavrulur, daha uzak olsaydı, her şey soğuktan donar, yani yeryüzünde hayat olmazdı. Demek ki, güneş yeryüzüne hizmet etmekte, yeryüzünde hayat olabilmesi için yaratılmış bulunmaktadır.

Evrenin yaratılışının başlangıcında yerin ve göklerin şimdiki durumda olmadığı ve belirli evrelerden geçtikten sonra evrenin bugünkü şeklini aldığı bilinen gerçeklerdendir. Yer ve gök bitişik bir gaz küresi halindeyken birbirlerinden kopmuş ve belki milyarlarca yıl süren değişim ve gelişmelerden sonra dağlar, okyanuslar, uzay, ay, güneş ve yıldızlar oluşmuş ve ancak bütün bunların ardından yeryüzünde hayat başlamıştır. İşte, bu oluşum döneminde yerkürenin ısısı 4 bin fahrenheitta düştükten sonra ancak suyu oluşturan oksijen ve hidrojenin birleşmesi mümkün olabilmıştır. Bu oluşum döneminde oksijen karşılaştığı bütün hidrojenlerle birleşmiş ve böylece hidrosfer (suküre) meydana gelebilmiştir. Bu oluşum belki milyonlarca yıl sürmüş ve sonunda taşküre, suküre ve havaküre ortaya çıkmıştır. Ve, bu oluşum öylesine bir dikkat ve özenle meydana gelmiştir ki, sözgelimi, yer kabuğu bugünküden, örneğin 2-3 metre

kalın olsaydı, oksijen tümüyle ortadan kalkar ve hayvanların yaşamasına imkân kalmazdı. Ve, yine okyanuslar 1-2 metre daha derin olsaydı, karbon dioksit ve oksijen tamamen emilmiş olur ve yeryüzünde bitkisel hayat mümkün olmazdı.

Demek ki, yeryüzünde bitkilerin ve hayvanların var olabilmesi için evrenin düzeninin ancak şimdiki şekilde olması gerekiyordu ve öyle oldu. Yine, atmosfer tabakası şimdikine oranla çok daha ince olsaydı, her gün uzak atmosferde akkor haline gelen milyonlarca göktaşı saniyede 10 ile 60 km. arasında değişen hızlarla yeryüzüne düşer ve yerküre üzerinde yanabilen her şeyi yakar tutuştururdu. Demek ki, atmosferin kalınlığı da yer yüzünde hayatın var olabilmesi için gerekli olan ölçüde ayarlanmıştır.

Aya bakalım : Ay, her türlü yararının yanı sıra, insan ruhunu büyüleyen bir güzeelliğe ve büyüye sahiptir. Mehtaplı gecelerin insan ruhunda meydana getirdiği o da yanılmaz havayı teneffüs etmeyen kimse varsa, ancak insanı niteliklerini yitirmiş biri olabilir böylesi. Bunun yanı sıra, ayın yeryüzüne olan uzaklığı o şekilde ayarlanmıştır ki, eğer ay şimdikinden daha yakın olsaydı, okyanuslarda görülen gel-git olayları

yeryüzündeki hayat için tehlikeli bir hal alırdı. Merih gezegeninin de kendisinden 10 bin km. uzaklıkta bir ay'ı vardır. Bizim dünyamızın uydusu olan ay, 385 bin km. tutan bugünkü uzaklığına karşılık, sözgelimi 75 bin km. uzakta olsaydı, okyanuslarda görülen kabarma olayları o kadar güçlü olurdu ki, deniz seviyesinin altında bulunan bütün bölgelere her gün iki kez dağları bile kısa zamanda aşındıracak kuvvette bir selin istilâsına uğrardı. Bu durumda, bugün yer çukurlarına oranla yükselmiş olan dağlardan iz kalmaz ve sonuç olarak, yerküre çatlar ve havadaki kabarma olayı da hergün kasırgaların meydana gelmesine yol açardı. Ayın dünyaya olan uzaklığı ve dağların yükseltileriyle okyanusların derinliğinin birbirine olan oranı da yeryüzünde hayatın var olabilmesi içindir.

Yeryüzünün kendisine bakalım. Üzerinde yaşadığımız bu yerküre eksenini çevresinde 24 saatte bir dönmektedir; yani, yerküre saatte 1600 km. civarında bir dönüş hızına sahiptir. Eğer, dünya eksenini çevresinde saatte 160 km. lik bir hızla dönmüş olsaydı, gece ve gündüz şimdikinden 10 kat daha uzun olur, bu durumda yazın kızgın güneşi yerde bitki adına ne varsa yakar kavurur,

kışın soğuk geceleri de her şeyi soğuktan dondururdu.

Güneşin yeryüzündeki ısının 12 bin fahrenheit (yaklaşık 6650 santigrat) derecesinde olduğunu belirttik. Dünyamızın güneşe olan uzaklığı bu ısıdan gerektiği ölçüde yararlanabileceği düzeydedir. Bu uzaklık aradan geçen milyonlar, belki milyarlarca yıla rağmen, yeryüzündeki hayatı etkileyecek ölçüde hiç bir değişiklik göstermeden aynı şekilde sürüp gitmektedir. Eğer, yerkürenin sıcaklığı bir yılda ortalama 50 derecelik bir değişiklik gösterseydi, bütün bitkilerle birlikte insanlar da ya yanarak, veya donarak ölürlerdi.

Dünya güneşin çevresinde saniyede 30 km.lik bir hızla dönmektedir. Bu hız, örneğin 10 veya 70 km. olsaydı, güneşe olan uzaklık veya yakınlığımız yaşamamıza engel teşkil ederdi.

Yerküre 23 derecelik bir açı ile eğiktir, bu eğiklikten mevsimler meydana gelmektedir. Eğer, bu eğiklik olmasaydı, kuzey ve güney kutupları sürekli karanlık içinde kalır, okyanuslardan yükselen su buharları buzdan kıtalar oluşturarak kuzeye ve güneye dağılır, ekvatorla karlı bölgeler arasında çöller oluşurdu. Bu durumda, buzlar-

dan nehirler dogar, bu nehirler derin vadilerden geçerel artık tuzla kaplı bir hale gelmiş bulunan okyanuslara akar ve sürekli olmayan tuz gölleri oluşturlardı. Ayrıca, inanılmaz büyüklükteki bu tuz kütlelerinin ağırlığı kutuplara baskı yapar, bu da ekvator bölgesinin yayılmasına ve taşmasına neden olur ve kesinlikle yeni bir ekvator bölgesinin oluşmasına gereksinim duyulurdu.

Yeryüzündeki dağlar ve engebeler olmasaydı, bütün yerküre üzerinde suyun derinliği 2 km. kadar olur, bu durumda da hayat yalnızca okyanusların derinliklerinde söz konusu olabilirdi. Kuşkusuz, burada da hayat kendi kendini yok eder ve söner giderdi.

Şimdi bir de bitkilere bakalım: Bütün bitkilerin varlığı havada bölünemeyecek kadar az miktarda bulunan karbondioksit'e dayanmaktadır, bitkiler adeta bu karbondioksidi teneffüs ederler. «Fotosentez» denilen bu karmaşık kimyasal reaksiyonu basitçe şöyle anlatabiliriz: Ağacın yaprakları akciğer gibidir; bu yapraklar karbondioksidi güneş ışığında karbona ve oksijene ayırırlar, kendisine bunu yapabilme gücü verilmiştir. Başka bir deyişle, yeşil ağaç yaprağı oksijen gazını çıkarır ve karbonu ağacın kök-

leri vasıtasıyla aldığı suyun hidrojeni ile birleştirerek saklar. Tabiat büyüğü bir fabrika işlemiyle bu elemanlardan şeker, selüloz, çeşitli kimsayal maddeler, meyvalar ve çiçekler üretir. Bunlarla bitkinin hem kendisi beslenir, hem de yeryüzündeki bütün hayvan ve insanların beslenmesine yetecek miktarı bırakır. Aynı zamanda, bitkiler insanların teneffüs ettiği ve onsuz hayatın 5 dakikadan fazla süremeyeceği oksijen gazını çıkarırlar. Görülüyor ki, bitkiler de yeryüzünde hayatın var olabilmesinde son derece önemli bir rol oynamaktadırlar. (1)

Evrenin tüm yaratılışı yeryüzünde hayatın var olabilmesi amacına yöneliktir. Yağan yağmurlar yeryüzüne inmekte ve yerdeki hayatın önemli bir kaynağını oluşturmaktadırlar. Ve, evrenin işleyişi milyonlarca yıldır hiç bozulmadan sürüp gelmektedir. Güneşin batıdan doğduğu, ayın belli günlerde büyüyüp, belli günlerde küçülmediği, yağmurun yağmadığı, bitkilerin fotosentez olayını yerine getirmediikleri bir zaman parçası henüz geçmemiştir.

(1) A. Cressy Morrison; İnsan, Kâinat ve Otesi. Çev: Bekir Topaloğlu, Hareket Yayınları İst., 1972.

Sorunun özellikle konumuz açısından ilginç olan bir diğer yönü, evrenin işleyişi karşısında insanın hiç bir söz hakkı ve müdahalesinin olmadığıdır. Her türlü gücüne, zekâsına, beceri ve yeteneklerine rağmen insan, evrene müdahale edememekte, denizlerin kabarmasına, yağmurun yağmasına, göklerin gürleyip, yıldırımların çakmasına, kasırga, tayfun ve fırtınalara, yer sarsıntılarına, bitkilerin fotosentez olayına, güneşin doğup batışına, gündüz ve gecenin birbiri ardınca gelmesine engel olamamaktadır. Söz gelimi, bir el güneşi hiç doğurtmasa, ayı karartsa, her gün kesilmemecesine yağmurlar yağdırıp fırtınalar estirse, denizlerin sularını yeryüzüne boşaltsa, dağların un ufak edip yeryüzünden silse, bitki ve hayvanalrı yok etse insan ne yapabilir? Kendini çok güçlü sanan insan «tabiat olayları» karşısında ne kadar aciz olduğunun farkında değil midir?

Evrendeki her şeyin varlığı yeryüzünde belli bir hayatın var olmasına yöneliktir. Ve, insan dışında evrendeki her varlık üzerine düşen görevi hiç bir karşı çıkışı dahi hatırına getirmeden her gün en düzenli bir biçimde yerine getirmektedir. Tüm bu evrenin işleyişi ve evrendeki varlıkların titizlikle gö-

revlerini yerine getirilişı ne içindir? İşte, tüm yaratılışın ve yaratıkların kendine hizmet ettiği varlık insandır.

Gökler ve yer belli sürelerden geçtikten sonra bugünkü şeklini almışlardır. Yeryüzünde hayat bitkilerle ve hayvanlarla başlamış, en son olarak da insan yaratılmıştır. Şimdi, şöyle bir düşünelim: İnsan yaratılmadan önce, yeryüzünde belli bir hayat vardı; bitkiler büyüyor, hayvanlar yaşıyor ve ölüyor, güneş doğup batıyor, ay ışığını gönderiyor, yağmurlar yağıyor, kısaca durağan bir hayat sürüp gidiyordu. Ne var ki, sanki sağır ve kör bir hayattı bu, anlamsız bir hayattı. Bu hayata anlam katacak bir varlığın olması gerekiyordu.

Evrendeki insandan başka tüm varlıkların kendilerine verilen emirleri, karşı çıkmayı düşünmeden yerine getirdiklerini görüyoruz. Güneş her sabah doğar, her akşam batar; ay her gün üzerine düşeni yerine getirir. Yağmur, yağması için konan kanunlar çerçevesinde yağar, ırmaklar akar, bitkiler büyür, gelişir ve meyve verir. Hayvanlar ne amaçla yaratılmışlarsa o amaç doğrultusunda yaşamlarını sürdürürler. Arı çiçeklerden topladığı maddelerle ördüğü pelekler içinde bal yapar; karınca yazın top-

lar, kışın yer; sürüngen hayvanlar kışın uyurlar, yazın toprağın yüzüne çıkarlar. İnek süt verir, koyun süt ve yün verir, boğaların gücünden yararlanılır. İnsanın dışındaki tüm varlıklar görevlerini hiç aksatmadan yerine getirirler. Ama, insanın kendisini tüm diğer varlıklardan ayıran çok farklı bir özelliği vardır.

Buraya kadar çevremizde gördüğümüz ve her gün tanık olduğumuz olgulardan söz ettik. Şimdi, öyle bir soru soralım :

Evrende her varlığın, yani insanın dışındaki her varlığın görevini aksatmadan yürütmesini sağlayan güç nedir, bu varlıklar hangi ve kimin koyduğu kanunlar çerçevesinde hayatlarını sürdürmektedirler? İnsanı bu varlıklardan ayıran ve bu varlıklarla aynı kılan özellikleri nelerdir?

Evren ya kendi kendine var olmuştur, ya da bir yaratıcı tarafından var edilmiştir. Acaba, herhangi bir insan çıkıp da, böylesine şaşmaz bir düzen içinde işleyen koskocaman uçsuz bucaksız bir evrenin kendiliğinden var olduğunu söyleyebilir mi? Dağlar nasıl belli yükseltilerde kendilerini

yaratabilirler; oksijen nasıl gelir de yeryüzünde hayatı var edecek şekilde hidrojenle birleŖebilir? GneŖ ve çevresinde kendisine bağlı olan gezegenler nasıl olur da böylesine hassas ve bozulmayan bir denge içinde yerlerini alabilirler? Belli bir dönem için kendiliğinden kurulduğunu varsaydığımız bu evren nasıl milyonlarca yıldır hiç bir deėiŖime ve bozulmaya uğramadan o çok hassas dengesi içinde varlığını sürdürebilir? GneŖe, aya, yıldızlara, bulutlara, denizlere, bitki ve hayvanlara hükmeden nedir? Yani, böylesine akıl almaz ve bozulmadan alıŖan bir fabrikanın tesadüflerle kurulması gerçekten mümkün müdür? DıŖardan hiç bir elin müdahalesi olmadan bu muhteŖem evreni oluŖturan maddeler hangi tesadüfün sonucu bir araya gelmiŖ olabilir? İnsanlık Ŗimdiye kadar böylesine bir baŖka tesadüfe tanık olmuŖ mudur? Söz gelimi, tesadüflerle bir fabrikanın var olan parçaları kendiliklerinden bir araya gelip, bir fabrikayı oluŖturabilmekte midir? Herhangi bir fabrikayı oluŖturan ana maddeler ve parçalar aŖaėı yukarı aynı olduğu halde, tesadüflerin bu fabrikalardan bazılarına kumaŖ, bazısına gıda maddesi, bazısına il, bazısına un, bazısına otomobil, bazısına da uçak

urettirebilmesi mümkün müdür? İnsanların hiç birinin diğerine benzememesine her insanın parmak izlerinin ve dişlerinin bile o insanın kim olduğunu tanıtabilecek ölçüde değişik olmasına, insanların bazısının daha akıllı, bazısının daha çok sosyal konulara yatkın, bazısının daha güzel, bazısının yeşil gözlü oluşuna, koyundan koyunun, insandan insanın, sığırdan sığırın ve tavşandan tavşanın doğmasına, gündüzlerin her yılın belli gününde daha kısa, belli gününde daha uzun olmasına etki edecek, hattâ tüm bunların olmasını sağlayacak kadar güçlü müdür tesadüfler? Söz gelimi, aynı rafta duran iki şişeden dökülen su ve toprak kendiliğinden bir araya gelip çamur oluşturabilir mi, bu çamur yol kenarında veya dağlarda duran taşlarla birleşip bir duvar meydana getirebilir mi, bu duvar dört duvar şeklini alıp, yine tesadüfen üzerlerine çatılan bir çatıyla ev haline gelebilir mi? Bir harç meydana getiremeyen, hattâ tüm maddeler hazır olduğu halde bu maddelerden bir ev yapamayan, bir ota rengini bile veremeyen ve belki de hayatımızda hiç bir rolü olmayan tesadüfler nasıl olur da, böylesine muhteşem, böylesine muazzam bir evreni yaratabilir? Gerçekten akıl taşıdığını iddia

eden bir insan nasıl olur da tesadüflere kul olabilir?

O halde, açıklıkla ortaya koymalıyız ki, bu evrenin son derece güçlü, son derece bilgili, son derece hesaplı ve her bakımdan mkemmek bir yaratıcısı vardır. Herhalde, biri çıkıp da, evrenin ezeli olduğunu, yani sonradan yaratılmış olmadığını ileri süremez. Çünkü, en azından bilimin şu anda ortaya koyduğu gerçekler evrenin yokken sonradan var olduğunu kanıtlamış bulunuyor. Evren eğer ezeli olmuş olsaydı, hiç bir zaman belli yaratılış evrelerinden geçmezdi. Evrenin belli evrelerden geçmiş olması onun yaratılmış olduğunun en açık kanıtıdır. Hem şu çevremizi görmüyor muyuz? Her gün, her yıl apaçık bir var oluş ve yok oluşla karşılaşmıyor muyuz? İnsan hiç yokken iki insanın birleşmesi sonucu var oluyor, daha bir yıl önce adından bile söz edilmeyen bir varlık, kimsenin kendisinden haberdar olmadığı şekli, rengi ve hiç bir niteliği ortada olmayan, kısaca tümüyle meçhul olan bir varlık ortaya çıkıyor, bir damla sudan dokuz ay içinde insan halini alıp, yeryüzüne geliyor. Neden illâ insana bakalım. şu kediler kaç gün içinde yokken var oluyorlar, civcivler yumurtadan kaç gün içinde civil

cıvı toprağın yüzüne çıkıveriyor? Her gün bir yoktan var oluşa tanık olmuyor muyuz? Her yer karanlıkken sabah doğuveren güneş yeni bir hayatı, yeni bir var oluşu ilân etmiyor mu? Kışın kupkuru birer kütük, kar altında çıplak toprak ve bomboş dağlardan baharın gelmesiyle birlikte nasıl bir yoktan var oluş meydana geliveriyor, görmüyor muyuz? Her gün yeni bir yoktan var oluşa tanık oluyoruz önce. İnsan büyüyor, güneş yükseliyor, bahar yerini yavaş yavaş yaza bırakıyor. İnsan olgunluk çağına geliyor, güneş ikindi vaktindeki yerine yöneliyor, yeşil yapraklar, yeşil otlar ve rengârenk çiçeklerin yerini sarı yapraklar ve sarı çiçekler alıyor. Sonra, yaşlanan insan ölüyor, güneş batıyor ve tüm yeryüzünü kış kaplıyor soğuğuyla, karıyla ve fırtınalarıyla. Her gün, her yıl ve her ömürde tekrarlanıyor bu olay. Yoktan var olan her şey yine yok oluyor; ama çevremizde olup bitenler bunun temelli bir yok oluş olmadığını gösteriyorlar. Batan güneşle birlikte hayat duruyor, insanlar uykuya varıyor, ama güneş yeniden geliyor ve tabiat yeniden diriliyor. Bunun gibi ölen insanlar da geceyi yaşadıktan sonra yeniden uyanacaklar, yeniden dirilecekler.

Kısaca, tüm evreni içindeki tüm varlıklarla birlikte var eden bir kudret var. Bu kudret insanın yalnızca eserleriyle, yani yaptıklarıyla tanıyabildiği, gerçek niteliği hakkında tam bir bilgi sahibi olmadığı, gözlerin göremediği, zihnin kavrayamadığı bir kudret. İnsanın tanıyabileceği her yanıyla kavrayabileceği, varlığı ve zatı hakkında tam anlamıyla bilgi sahibi olabileceği bir kudret hiç bir zaman insanın tapınabileceği ve önünde boyun eğebileceği bir kudret olamaz. Bu kudret her gücün üstündedir; gücü, bilgisi, zatı, varlığı şu muazzam ve akıl sır almayan evreni, en küçük bir atomdan en büyük galaksilere kadar yaratacak ve evrene muazzam denge ve işleyişi kazandıracak ölçüdedir. İnsan karşısındaki dağın ötesini göremez, suyun bir iki metre altındaki göremez; belli sınırın altındaki ve üstündeki sesleri işitemez. Gücü belli bir oran çerçevesinde vardır; sonsuza değin yaşamak istediği halde, her hastalığa çare bulmaya çalıştığı halde, zamanı gelince ölmekten bir türlü kurtulamaz. Her gece gördüğü rüyanın sırrını çözemez; akıl, düşünce, kavrayış, can nedir, bilemez. Evrendeki pek çok varlık üzerinde hükmünü yürütemez. Kendisinin yaratılışında, hattâ organlarının işleyi-

şinde, renginin, şeklinin, akıl ve zekâ düzeyinin belirlenmesinde hiç bir zaman söz sahibi değildir. Doğduğu çevrenin, ana, baba ve kardeşlerinin, üzerinde doğduğu toprakların ve içinde doğduğu ulusun seçiminde hiç bir payı yoktur. Şu halde, gücü ve bilgisi ancak belirli sınırlara ulaşan insan şu uçsuz bucaksız evrenin yaratıcısını ve milyonlarca yıldır en ufak bir bozulma olmadan hassas bir denge ve sarsılmaz bir düzen içinde sürdürücüsünü tam olarak nasıl algılayabilir? Bu evrenin yaratıcısı insanın algı alanına girebilecek kadar küçük olabilir mi, bu mümkün müdür? Karıncaya, sivri sineğe, hattâ bir amib'e bakın, yoktan en küçük bir atomu bile var edemeyen, böyleyken şu anda ulaştığı bilgi düzeyiyle gerçekten harika işler başaran ve ulaştığı bu bilgi düzeyi Yaratıcı'nın bilgisiyle karşılaştırma kabûl etmeyecek ölçüde az olan insan, muazzam evrenin sahibini nasıl görebilir, nasıl kavrayabilir, tüm varlığıyla nasıl bilebilir? Bilemeyince ve göremeyince de, her şeyi biliyor ve görebiliyormuş gibi, nasıl Onu inkâra kalkışır?

Evet, bu muazzam evrenin bir yaratıcısı, bir sahibi var. Bu yaratıcı bu muazzam evreni yaratmış ve yarattıktan sonra da tam

bir düzen içinde işlemesini sağlıyor. Dünya sürekli olarak hem kendi çevresinde, hem de güneşin çevresinde dönüyor; ekseninin eğilimi aynı şekilde değişmeden devam ediyor; mevsimler hep meydana geliyor, gece ve gündüz uzayarak ve kısalarak sürekli birbirini ardı sıra geliyor; güneş her gün doğuyor ve batıyor, ay ve yıldızlar da aynı şekilde görevlerini yerine getiriyorlar. Denizlerden buharlaşan sular bulut oluyor ve yağmur haline gelip yere iniyor, bu sudan birbirine hem benzeyen hem benzemeyen, tadı, kokusu, rengi değişik ürünler, meyveler, bitkiler çıkıyor; an hiç durmadan çiçeklerden topladığı maddeleri, ördüğü peteklerde bal haline getiriyor; insanlar, hayvanlar ve bitkiler üreyip duruyor, doğanlar ölenleri, ölenler doğanları izliyor; insanlar, hayvanlar ve bitkiler acıkıyor, yemek yiyorlar, susuyorlar su içiyorlar... Bahar geliyor, tabiat çeşitli renklere bürünüyor, yaz geliyor bir başka giysi görünüyor tabiatın üzerinde, sonbahar her tarafı sarıya boyarken, kış ise her yeri ağartıyor. Kışın kupkuru kütüğe dönüşen ağaçlar baharda yeniden canlanıyorlar. Sürüngenler dediğimiz ayaksız hayvanlar kışın toprak altına girerken, havaların ısınmasıyla birlikte hemen topra-

gın yüzüne çıkıyorlar; organizmaları buna imkân verecek şekilde işliyor; balık suda var olabiliyor, bazı varlıklarsa karada yaşıyorlar, suda boğuluyorlar.

Görüyoruz ki, insanın dışındaki tüm varlıklar belli emirler çerçevesinde hareket ediyorlar. Bugünkü bilim bu emirlere «tabiat kanunları» diyor, hayvanlarda olana ise «içgüdü» diyor. Fakat, aşağıda yerli gelince belirteceğimiz gibi, kurallarını Batı'nın koyduğu ve temelde doğruyu bulmaktan çok siyasal nitelik taşıyan bugünkü bilim Allah'ı inkâr etme esasına dayandığı için her şeyi «nedenler» çerçevesinde açıklamaya çalışmaktadır. Evel, yaratıklara hükmeden kanunlar vardır, hayvanların davranışlarına yön veren içgüdüler vardır; fakat, bu kanunlar kendiliğinden ortaya çıkmış olan kanunlar mıdır; hayvanlardaki içgüdüler soydan soya aktarılagelen ve hayvanların kendilerinin yarattığı güçler midir? Bu noktanın açıklığa kavuşturulması konumuz açısından oldukça büyük bir önem taşımaktadır.

Güneş her gün hiç aksatmadan görevini sürdürüyor, hayvanlar insanların emrinde, insanların her istediklerini yerine getiriyorlar. Vahşi hayvanlar var, kendilerince

bir yaşam biçimine sahipler; yılanlar sokması gerektiği zaman sokuyor; akrepler ısırıyor, denizdeki hayvanların bazıları bazılarını yiyerek geçiniyor. Tek bir hücreden oluşan amipdeki düzen tüm evrendeki düzenin aynısı; bu tek hücreli hayvancık acıktığı zaman karnını doyuruyor, tek hücrenin içinde karın neresi? Tek hücreli amip bölünerek ürüyor. Aynı şekilde, tüm canlı yaratıkları oluşturan hücreler sürekli yenileniyor, her gün milyonlarcası ölüp, yerine milyonlarcası geliyor, her hücre görevini biliyor, bazıları gidip kulağı meydana getirirken, bazıları gözü, bazıları burunu, bazıları elleri meydana getiriyorlar. Bu akıllı yaratıklar nereden biliyorlar hangi organa şekil vereceklerini?

Şahin, akbaba ve kartal teleskop gözle riyle yaşamlarını sürdürüyorlar. Baykuş gecenin en koyu karanlığında bile serin ot lar üzerindeki fareyi farkedebiliyor. İşçi arı, yaptığı peteklerin küçüklerini doğacak işçi arılara, büyüklerini ise erkek arılara bırakıyor, arı beyi için de özel hücreler hazırlıyor.

Koklama duygusu oldukça güçlü olan köpek geçmekte olan hayvanı bakmadan tanıyor, hissediyor. Su örümcekleri, örüm-

cek ağı ipliğinden balon şeklinde yuva yapıp, suyun altında bir yere bağlıyor; sonra su yüzüne çıkıp büyük bir ustalikle vücudunun altındaki kıllar arasında bir hava kabarcığı saklayıp yeniden suyun içine dalıyor ve hava kabarcığını yuvasının altına bırakıyor. Bu işi o kadar çok tekrarlıyor ki, sonunda balon biçimindeki yuva şişip hava akımlarından emin hale geliyor ve bu yuvanın içine su örümceği yavruluyor. İstakoz pençelerinden birini kaybedecek olsa, vücut hücreleri hemen harekete geçip, kaybolan bu pençeyi hemen yeniden yapıyorlar. Tatlı su polibi ikiye ayrıldığı zaman, bu parçalardan biri yoluyla yeniden teşekkür ediyor.

Evrendeki ve hayvanlardaki bu çalışmalar, bu yaşam biçimi kendiliğinden oluşmuş veya tesadüfler yoluyla gerçekleşmiş bir şey değil kuşkusuz. Zaten bugünkü bilim ne kadar Allah'ı inkâr etmeğe çalışsa da, evrenin oluşumunun tesadüfler yoluyla ve kendiliğinden olmadığını kabûl etmek zorunda kalmıştır. Verdiğimiz bilgilerde kıymetli eserinden yararlandığımız New York İlimler Akademisi ve New York Amerikan Enstitüsü eski başkanlarından A. Cressy Morrison'un bu konuda söylediklerinin özü şudur :

•1'den 10'a kadar numaralanmış aynı büyüklükte 10 tane marka alınız. Cebinize koyarak iyice karıştırınız. Markaları her alıştan sonra tekrar cebinize koymak şartıyla 1'den 10'a kadar sırayla almaya çalışınız. İlk önce 1 numaralı markayı çekme ihtimali 10'da 1'dir. 1 ve 2 rakamını arka arkaya çekebilme ihtimali 100'de 1'dir. 1, 2 ve 3 numaralı markaları cebinizden çekme şansınız ise 1000'de 1'e düşer. 4 numarayı da ilve edersek isabet şansı 10.000'de 1 olur. Kısaca, 1'den 10'a kadar bütün markaları sıra ile çekebilme ihtimali 10 milyarda 1 oranındadır.

Bu basit rneği vermektn amacımız tesadüf karşısında rakamların nasıl korkunç bir şekilde arttığını göstermektir. zerinde yaşadığımız yer küresinde hayat bulunabilmesi için birçok temel şartların gerçekleşmesi zorunluluğu vardır. Bu şartların herhangi bir yerde ve herhangi bir zaman içinde tesadüf yoluyla kendiliğinden gerçekleşmesi matematik olarak mümkün değildir. O halde, tabiatta bir tür şuurlu yönetme vardır.»

Evrenin ve evrendeki varlıkların bu şuurlu yöneticisi Allah'tır; bunu inkâr korkunç bir chalet, gerçeklerden korkunç bir

kaçış ve korkunç bir ucuzculuktur. Allah, evreni ve evrendeki tüm varlıkları yaratmıştır ve yaratmaya devam etmektedir. Yaratılan Allah, evrenin işlemesi için birtakım kanunlar koymuştur ki, bunların hepsine birden «Sünnetullah» denilir. Yağmurun yağması, canlıların doğması ve ölmesi, varlıkların yaşamlarını sürdürmesi, mevsimlerin, gece ve gündüzün meydana gelmesi, rüzgârların esmesi, havanın ısınması ve soğuması, ayın, güneşin, yıldızların ve tüm diğer gezegenlerin hareketleri için Allah'ın koymuş olduğu kanunlar vardır. Ama, Allah, evreni yarattıktan sonra her şeyi işleyiş kanunları içinde kendi hallerine bırakmış değildir, «O her gün bir iştedir.» Tarih boyunca birtakım olağanüstü olaylara da rastlanmıştır, ne var ki, bu olağanüstü olaylar da belli kanunlar çerçevesinde meydana gelmişlerdir. Allah evrenin işlemesi için koyduğu kanunları kendisinin unutulması, insanların bu kanunlar içinde kalıp kendisini hayattan ve evrenden soyutlamaları için değil, bu kanunlar aracılığıyla Kendisi'nin bilinmesi, tanınması ve insanların yalnızca tanrı olarak kendisi'ne ibadet etmeleri için var etmiştir. Burada, evrendeki kanunlarla ilgili olarak Allah'ın kullandığı iki «terim»le karşı karşıya geliyoruz.

GERÇEK YARATICI KİM

Allah, gökleri ve yeri yaratmış, güneşi, ayı, yıldızları, dağları, denizleri, bitkileri ve hayvanları, insanın dışındaki her türlü varlığı yaratmış ve sonra bunların yaşaması için belirli kanunlar koymuştur. Güneşin her gün doğuş, batması, ay, yıldız ve tüm diğer gezegenlerin hareketleri, bitkilerin ve hayvanların doğma, yaşama, üreme, ölme gibi her türlü faaliyetleri, yağmurun yağması, depremlerin olması, kısaca evrendeki tüm varlıkların hareketleri için yani Sünnetullah'ın işlemesi için, Allah'ın gerekli emirleri bu varlıklara bildirmesi «Vahy» dir.

Allah gökleri ve yeri yarattıktan sonra, hem göklere hem yere «işlerini vahyetmiştir», yani onların hareketleri için gerekli olan kanunları koymuş, her varlığa yapması gerekenleri emretmiş ve yer ve gökler için hiç bir şekilde karşı koymayı bile düşünmeden kendilerine verilen emirleri yerine getirmeğe koyulmuşlardır. Yaratılışlarından bu yana gökler, yer, bu ikisinin arasındakiler ve yerin altındakiler görevlerini yapmaya, kendilerine vahyedilene yerine getirmeğe tam bir itaat içinde devam etmektedirler.

Güneşin her gün doğudan doğup batıdan batması, dünyanın hem kendi, hem güneşin çevresinde dönerek günleri ve mevsimleri meydana getirmesi, ayın 29 veya 30 günde devrini tamamlayarak kendisine düşen görevi aksatmadan yapması, yağmurun denizlerdeki suların buharlaşıp bulut haline gelmesinin sonucu yere inmesi, oksijenle hidrojenin birleşerek suyu oluşturması, hayvanların aynı şekilde süregelen hayatları, kısaca, evrenin içindeki tüm varlıklarla birlikte işleyişi «vahy» ile olmaktadır ve evren içindeki tüm varlıklarla ve işleyiş şekilleriyle birlikte birer «ayet»tir.

Bu iki terim, VAHY ve AYET evreni ve evrendeki tüm olup bitenleri bize açıklıyor. Her şeyi yaratan Allah, yarattığı her şeye görevlerini bildirmiştir; güneşe doğup batmasını, ısı ve ışık vermesini, aya büyüyüp küçülerek 29 veya 30 günde devrini tamamlamasını, yağmurun yağmasını, bitkilerin çıkıp, büyüyüp, meyve veya ürün vermelerini, hayvanların yün ve süt vermelelerini, insanları sırtlarında taşımalarını, suda veya karada yaşamalarını, kış uykusuna yatıp yazın toprağın yüzüne çıkmalarını, arılara çiçeklerden topladıkları maddelerle ördükleri petekler içinde bal yapmalarını, taşlara yapılarda kullanılmalarını, kısacası, her varlığa ne yapması gerektiğini «vahy» etmiştir. Ve, tüm bu varlıklar kendilerine vahyedilen emirleri en küçük noktasına kadar yerine getirmektedirler. Bu bakımdan, evrenin tümündeki hayat (insan ve yaşama alanı şimdilik konumuz dışındadır) tam bir düzen içinde sürüp gitmektedir. Ve, bu sürüp gidiş insanı Allah'a götüren bir ayettir.

İlgimizi çeken bir diğer nokta, evrenin tümünün, göklerin yerin, bu ikisinde ve bu ikisi arasında olanların, yerin altındakilerin, kısaca tüm varlıkların ruh sahibi bilinçli

varlıklar olduğudur. Tüm bu varlıklar Allah'ın kendilerine vahyettiği emirleri «isteyerek kabûl ettik» diyerek boyun eğmişlerdir ve Allah «durun» deyinceye kadar görevlerini yapacaklardır.

İnsanın dışındaki tüm varlıklar neden kayıtsız şartsız kendilerine vahyedilen Allah'ın kanunlarına boyun eğmektedirler? Bu sorunun cevabı, insanla diğer varlıklar arasındaki gerçek farkı ortaya koyucu niteliktedir.

Tüm evren içinde insanın dışındaki tüm varlıklarda karşı çıkma yeteneği yoktur, yani hepsi boyun eğici, itaat edici niteliktedir; insanın dışındaki hiç bir varlık «hür dileme = irade» yetisiyle donatılmamıştır. Bu bakımdan, yalnızca «yap»larla, yani emirlerle yükümlü olan bu emirleri karşı çıkmadan yerine getiren bu varlıklar «yapma»larla, yani yasaklarla yükümlü tutulmamışlardır. Çünkü, yaratılışlarında isyan etme niteliği yoktur veya isyan etmeği düşünmezler ve kendilerine verilen emirleri yerine getirirler. Bu yerine getiriş belki zorunlu bir yerine getiriliş değil, «isteyerek kabûl ettik» ifadesinde ortaya çıkan, isteyerek yapılan bir yerine getiriştir. Ne var ki, bu varlıklar bir anlamda kendilerine verilen görevleri

yerine getirmekle yükümlüdürler. yani eğer bu emirleri isteyerek yerine getirmeyecek olsalar, bu kez istemeyerek de olsa mecburen yerine getireceklerdir. Her hal ü kârda, insanın dışındaki tüm varlıklar «İrade - dileme gücü»nden yoksun, yalnızca kendilerine «vahy» edilenleri yerine getirici ve «yap»larla yükümlü tutulan varlıklardır. Bu bakımdan evrenin insanın gücünün ulaştığı yerlerin dışında kalan başka her tarafında tek bir «ilâh»ın emirlerini harfiyen yerine getirmekten doğan tam bir düzen, sulh, barış ve birlik hüküm sürmektedir. Bu düzen, bu birlik, bu sulh Yarattıcı'nın varlığını ve birliğini kanıtlayan en büyük «ayet»tir, yani delildir, işarettir. Bu sulhü ve düzeni sağlayan da Allah'ın kanunudur.

İNSAN'IN YARATILIŞI

Gökler yaratılmış, güneş, ay, yıldızlar ve tüm diğer gezegenler ve galaksiler yaratılmış, yer, göklerle yerin arasındakiler ve yerin altındakiler yaratılmış, hayvanlar, bitkiler, dağlar, tepeler, ovalar, vadiler ve denizler yaratılmış, kısaca evren bugünkü şeklini almıştı. Her varlık zerrelerden kürelere Allah'ın vahyi çerçevesinde görevlerini yerine getiriyorlar, hiç bir yerde düzensizlik ve başıbozukluk görülüyor, bitkiler büyüyor, hayvanlar hayatlarını sürdürüyorlar, güneş ısıtıp aydınlatıyor, ay nur saçıyor, yıldızlar göz kırpmıyorlardı. Tüm bu olup bitenler, varlıkların yaratılışlarının amacı doğrultusunda hareket etmeleri ve görevle-

rinı yerine getirmeleri Allah'ın adlandırdı-
ğı şekilde, bir «tesbih» edışti, yani Yaratıcı'-
nın emirlerini yerine getiriş, önünde secde
ediş, büyüklüğü karşısında boyun eğiş, O'nu
ululayıştı. Hiç bir yaratık Allah'ın kendisine
vahyettiğinin dışına çıkmayı ve en ufak bir
itaatsizlikte bulunmayı düşünmüyordu bile.

Her Şey iyiymi ve yerindeydi; ne var ki,
bir anlamda kr bir hayattı bu. Güneş ki-
min için ısıtıyordu yeri, ışıklarını kimin
için gönderiyordu; gece ve gündüz kimin için
birbiri ardışına uzalarak veya kısalarak ge-
liyordu; bitkilerden ve hayvanlardan kim
yararlanacaktı; denizler kime boyun eğe-
cek, yağmurlar kimin için yağacak, ay ki-
min için doğacaktı? Mehtaplı gecelerin b-
ysn kim anlayacak, rengârenk çiçekleri
kim koklayıp sevecek, suların şırlıtısına kim
kulak verecek, dalgaların uğultusu kimlere
seslenecek, kimler yağan karlardan adam
yapacak, bomboş tarlalarda kimler çeşit e-
şit ürünler yetiştirecek, başıboş gezen hay-
vanlar kime hizmet sunacak, dallarında ol-
gunlaşan meyveler kimin gelip kendilerini
yemesini bekleyeceklerdi? Kim bu muaz-
zam yaratılışa aklını yoracak, bunca ayet-
leri hangi gözler görüp değerlendirebilecek,
göklerin ve yerin bilinmezliklerini kimler

keşfedecek, bunca nimetlerden kim yararlanacaktı? Kim bilinçli bir biçimde bu muhteşem evrenin Yaratıcısı'nı tesbih edecek, kim dileyerek O'na şükredecek, kim göreyerek, duyarak, hissederek, tadarak, düşünerek ve bilerek O'nun önünde boyun eğcekti? Hayat için her şeyin var olduğu, beşik gibi yayılan, hareli yolları, yükseltile-ri ve çukurları bulunan yeryüzüne hangi el şekil verecekti? Bunu yapabilecek yetenek taşlarda yoktu, bitkilerde yoktu, hayvanlarda da yoktu. Öyleyse, yeryüzünde iradesiyle tasarrufta bulunacak biri gerekiyordu, tüm varlıklardan daha değişik bir yaratık, tüm varlıklardan yararlanacak, tüm varlıkların emrine ve kullanımına verileceği, tüm varlıklardan her bakımdan daha üstün, hepsinden daha güzel yaratılıştaki, Allah'ı, bu yüce Kudret'i en anlamlı biçimde sergileyecek, bu sonsuz kudret ve bilgi sahibinin en görkemli ayeti olacak bir yaratığın var olması gerekiyordu.

Allah işte bu noktada tüm varlıkların en şerefli olan insanı yarattı. Ona el verdi, ayak verdi, göz verdi, kulak verdi, kalp verdi, beyin verdi, onu en güzel bir biçimde yarattı; ve evrende ne varsa insanın emrine verdi.

Ŗimdi, insanın yaratılıŖına ve özellikle-rine baktıgımız zaman, iki zıt veya belki de birbirini tamamlayan iki kutupla karŖı karŖıya geliyoruz. Bunlardan biri insanın hay-van  nitelikleri, diğeri ise il hi nitelikleridir. İnsanın da hayvanlar gibi etten, kemikten ve kandan oluŖan maddi bir varlığı ve bu maddi varlığının gerektirdiği arzuları ve is-tekleri vardır. Yemek yeme, susayınca su içme, cinsi münasebette bulunma, uyuma ve hayatını devam ettirme tüm insanlarda ortak olan gereksinimlerdir. Bu gereksinim-lerin hemen hepsi hayvanlar için de söz ko-nusudur.  nemli olan ve insanlarla hayvan-ları birbirinden ayıran bu gereksinimlerin niteliği, giderilme biçimi ve hedefleridir. Bunların yanısıra, insanın daha birtakım ni-telikleri vardır; bencillik, haset, doyumsuz-luk, nankörlük, dünyalık ge imlikler için duyulan aŖır sevgi, cahillik, gevŖeklik ve korku vs. gibi.

İnsan yeryüzünde yaŖamak için yaratıl-mıŖtır. KuŖkusuz kendi yaratılıŖında hiç bir söz sahibi ve payı olmayan insanın, içinde doğduğu çevrenin, anne-babası ve kardeŖle-rinin, üzerinde doğduğu toprağın, ırkının, renginin ve hattâ dilinin seçiminde de hiç bir söz hakkı ve etkinliği yoktur. Yeryüzün-

de kendisinden hiç bir iz yokken anne ve babası olacak bir erkek ve bir kadının evlenmesi sonucu bir damla su olarak annesi karnına düşmekte, sonra bir çiğnem et, et üzerinde kemik, kemik üzerinde et, sonra da kandan, kemikten, et, kas ve sinirlerden oluşan canlı bir varlık haline gelmektedir. Annesinin karnında üç ayı aşkın bir süreyi doldurduktan sonra Allah bu et ve kemik parçasına ruhundan üflemede, böylece ona can vermekte ve genellikle 9 ayın sonunda onu yeryüzüne getirmektedir. Bu noktaya kadar, hattâ daha uzun yıllar insanın kendi üzerinde hiç bir fonksiyonu yoktur. Belli bir yaşa kadar, anne-babasının, ailesinin ve çevresinin etkisinde kalan insan, ancak belli bir süre sonra insanlığının kendisini diğer varlıklardan üstün kılan niteliklerine bürünmektedir.

«İnsanın üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi? Doğrusu, biz insanı halden hale geçirdiğimiz karışık bir nutfeden yarattık da, onu iştici, görücü yaptık.»

(İnsan suresi/1-2)

Yaratılışında hiç bir rolü olmayan insan, gözlerinin renginde, kulaklarının şek-

linde, parmaklarının yapısında, saçlarının renk ve biçiminde, yüzünün şeklinde, renginde, anne- babasının, çevresinin, ırkının ve ülkesinin seçiminde hiç bir rolü olmayan insan. 10 - 12 yaşlarına kadar gerçek, üstün insani niteliklerini kazanamayan insan...

Bu insan, artık bir dönem sonra değiştiğini, yani insan olduğunu farkediyor, sezmeğe, düşünmeğe, incelemeğe, tartışmaya, muhakemelerde bulunmaya, seçmeğe, ayırt etmeğe, tercihte bulunmaya, kabûl veya reddetmeğe, anlamaya ve algılamaya başlıyor. Bir yanda bu üstün insani nitelikler; Allah'ın ruhundan gelen ilâhî nitelikler ve kandan oluşan ve yaratılışının ilk maddesi çamurda sembolleşen nitelikler, aşağılık arzular, yeme, içme, uyuma, cinsel istekler, haset, bencillik, cahillik, kibir, kıskançlık, mal sevgisi, çocuk ve karşıt cinse karşı duyulan aşırı bağılılık, bütün bunların ötesinde, dünya hayatında başına gelen çeşitli zorluklar, mallarında ve çocuklarında eksilme, açlık, korku, yoksulluk vs. İnsan bütün bunların ötesinde, sonsuzluk istiyor, ölümsüzlük diliyor, hep kazanmak ve hiç kaybetmemek arzuluyor. Ve, bu insan kendisi gibi insanlarla bir arada yaşamak ve üzerinde yaşa-

dığı toprakları ve bu toprakların verdiği ürünleri birlikte yaşadığı insanlarla paylaşmak zorundadır.

İnsan evrenin yüzünde ilk kez ortaya çıktığı zaman hiç de büyük zorluklarla karşı karşıya değildi. Kendisine bulunduğu yerin her türlü nimetlerinden yararlanma izni ve imkânı verilmiş, ancak tek bir şey yasaklanmıştı. Ne var ki, ölümsüzlük, sonsuzluk ve içinde yaşadığı rahat hayatın bitmemesi arzusu insanı bu yasağı işlemeğe itti. Ama, insanın insanlığı ve yeryüzünün varlığı oluşunun gerçek niteliği bu şekilde ortaya çıkacaktı. Eğer insanda yasağı işlemeğe eğilim duygusu olmasa ve insan bu duyguyu kazanmasaydı, onun diğer varlıklardan hiç bir farkı olmazdı. Güneş Allah'ın kendisine verdiği emri hiç karşı çıkmadan, daha doğrusu karşı çıkmadan yerine getiriyordu; ay, yıldızlar ve tüm diğer gezegenler yasağın ne olduğunu bilmiyorlardı; dağlar, denizler, taşlar, bitkiler ve hayvanlar ancak kendilerine vahyedilenin doğrultusunda hareket ediyorlardı. İnsan tüm bu varlıklarla ve hayvanlarla ortak olan niteliklerinin yanı sıra, onu insan yapan nitelikleri ve omuzlarında bu niteliklerinin karşılığı olarak yüklenmiş olan «emanet» yükü vardı.

«Biz emaneti göklere, yere ve dağlara sunduk da, onu yüklenmekten çekindiler ve korktular, insansa yüklendi.»

(Ahzab suresi, 72)

Göklerin, yerin ve dağların yüklenmekten çekindiği «emanet»i yüklenebilen insan demek ki, dağlardan, göklerden ve yerden daha güçlüdür. Aslında, insan «emanet»i yüklenmekle bir yerde cahilliğini ortaya koymuştu; fakat insan bu emanetle değer kazanmakta, bu emanetle tüm varlıkların üstünde bir mevkiye sahip olabilmekte, kısaca, bu emanetle insan olabilmektedir. Emanetin sorumluluğu ağırdır gerçekten, ama bu sorumluluk onurlu bir sorumluluk ve yüce bir sorumluluktur; bu emaneti yüklenen insana emanetin sorumluluğunu yerine getirme gücü de verilmiştir, tabii ki, bu güçle donanmak isteyebilen için.

İNSANIN SORUMLULUĞU

İnsana yüklenen emanet yeryüzünde Yaraticısı adına tasarrufta bulunma görevidir. Bütün varlıklar yaratıldıktan sonra, milyonlar, belki milyarlar tutan oluşum yıllarının ardından evren bugünkü biçimini alıp, yeryüzü canlıların yaşamasına uygun hale gelince, bu yeryüzüne egemen olacak varlık yaratıldı, işte bu varlık insandı. Tüm diğer varlıklardan üstün yaratılıшта olan insan, Allah'ın kendisini varlıkların efendisi olarak yaratmasına karşılık «emanet» sorumluluğunu yüklendi. Bu emaneti yerine getirmek basit bir iş değildir kuşkusuz. İnsan, yukarıda sıraladığımız birtakım bağların tutsağında ve bazı kötü niteliklerin

pençeleri arasındadır. Fakat, bir yandan da Allah'ın ruhundan gelen ilâhî nitelikler ona emaneti yerine getirme imkânı tanımaktadır.

İnsan yeryüzünde zorunlu bir yaşantı biçimiyle karşı karşıya bırakılmamıştır. İşte, tüm diğer varlıklar ister istemez veya isteyerek zorunlu bir hayatla yükümlü ve kesinlikle kendilerine emredilene yerine getirmekten başka bir şey yapmazlarken, insan istediğini yapmakta serbest bırakılmıştır. Bu bakımdan, o hem isyan edebilir, hem itaat edebilir, istediği yolda gidebilir, istediği yönde hareket edebilir. Hem boyun eğme, hem isyan etme niteliği onun yaratılışında vardır. İşte, insanı tüm diğer varlıklardan ayıran ve onu yeryüzünün egemeni yapan bu niteliğidir.

Yani, «serbest seçme = irade» yetisiyle donatılmış olmasıdır.

Yeryüzünde insanın gücünün ve egemenliğinin ulaşabildiği yerler dışında kalan tüm evrende, tüm göklerde ve varlıklar üzerinde, Allah'ın vahyettiği emirler hiç aksa-madan yerine getirilmekte ve bu yüzden bu yerlerin tümünde tam bir sulh ve düzen hüküm sürmektedir. Güneşin, ayın, yıldızların, tüm gezegenlerin, ağaçların, dağların,

taşların, yaprakların, çiçeklerin, suların, bulutların, bitkilerin, hayvanların, toprağın, kısaca insan dışındaki tüm varlıkların yalnızca itaat etmeleri sonucu, insan elinin ulaşamadığı yerler dışındaki tüm evrende egemen olan Allah'ın vahy kanalıyla koyduğu düzenidir. Bu şaşmaz ve bozulmaz birlik, bu sarsılmaz düzen, bu çiğnenmeyen sulh, bu akıllara durgunluk veren nizam, Allah'ın birliğinin en kesin delilidir. Bir olan Allah'ın koymuş olduğu kanunlar evrenin, İnsanın kontrol sahasına bırakılan yerlerin dışındaki her yanında en ufak bir karşı çıkışla zedelenmeden hükmünü yürütmektedir.

Yaratılışında hem iyi hem kötü nitelikler, hem hayvanî hem ilâhî nitelikler taşıyan insandır evrenin belli bir yerinde sulhü ve düzeni bozan. Yeryüzüne yerleştirilen insan kendisi gibi diğer insanlarla birlikte aynı topraklar üzerinde yaşamak zorundadır. Kendi elinde olmayan ve yaratılışından gelen nedenlerle insanların tümü aynı güçte, aynı beceride ve aynı akıl düzeyinde değildir. İnsan kendisi gibi insanlarla üzerinde yaşadığı toprakların verdiği ürünleri paylaşmak durumundadır. İnsanların bir arada yaşamaları için gerekli olan, her insa-

nın kendi payına razı olması ve başkalarının haklarına göz dikmemesi şarttır. Evrenin tümünde geçerli olan düzeni yeryüzünde sağlayacak olan insandır. Bu düzenin sağlanabilmesi için de kesinlikle insanların hayatına egemen olan birtakım kanunların bulunması gerekmektedir. İşte, evrenin tümüne ve insanın hayatına egemen olan ve yön veren kanunların bütününe «Din» adı verilir.

İNSAN'IN -DİN-İ

İnsan yeryüzünde «belli bir vakte değin» sürececek olan hayatına başladığı zaman başıboş bırakılmış bir varlık değildi. Allah onu özel bir görevle göndermişti yeryüzâne; bu bakımdan, bu özel olarak yarattığı kulunu kendi haline terketmeyecekti kuşkusuz. Bir kez öbür yaratıkların hiç birinde bulunmayan özel yeteneklere sahipti insan; bunun yanı sıra, yine diğer yaratıkların hiç birinde bulunmayan birtakım olumsuz yönleri de vardı fitratında. Böyle olması gerekiyordu çünkü; eğer, hiç bir üstün yeteneği olmamış olsaydı, hayvan, bitki, ya da taş olurdu; hiç bir olumsuz yönü olmamış olsaydı melek olarak yaratılırdı. Oysa, yeryüzünde

hayatı düzenleme görevi ne meleklerle, ne de bitki veya hayvanlara verilmişti.

İşte, fıtratında bulunan birtakım değişik ve zıt niteliklerle yeryüzündeki hayatına başladı insan. Koskoca bir dünyanın içinde ve çok çeşitli varlıklar arasında kendini yapayalnız hissediyordu kuşkusuz. Birbirine benzeyen ve benzemeyen yaratıklarla karşı karşıyaydı; hayvanlar vardı vahşi ve uysal; bitkiler vardı en küçük bir ottan en büyük ağaçlara kadar. Vahşi hayvanlardan nasıl korunacaktı; kendisini soğuğa, sıcağa ve değişik mevsimlere karşı nasıl ayarlayacaktı; tabiatın zengin sofrasında önüne serilen yemeklerden hangisini yiyip, hangisini yemeyeceğini nasıl ayırdedecekti?

Büyük sorunlarla karşı karşıyaydı insan yeryüzünde. Bu sorunların üstesinden gelmek, gereksinimlerini gidermek, kısaca yeryüzünde bir yaşam kurabilmek için elinden tutan birinin olması gerekiyordu. Bu elinden tutan da ancak Yaratıcısı olabilirdi; çünkü, insanın üstünde daha başka bir varlık yoktu ona yol gösterebilecek.

Yeryüzünde başlayan ilk insan hayatını düzenleyen ve insanın her bakımından nasıl adım atması gerektiğini öğretenin onun Yaratıcısı olduğuna inanmaktan daha doğal

bir şey yoktur. Oğlunu bilmediği bir yere, bilmediği bir işi yapmaya gönderen bir baba, ona kuşkusuz gereken her türlü talimatı verecektir. Bunun gibi, insanı yoktan var edip, bilmediği bir yerde hayat sürmeğe gönderen Allah kuşkusuz onu gerekli bilgilerle donatacaktı. Bu bakımdan, insan yer-yüzünde belli bir güne kadar sürecek hayatına başladığı zaman kendi haline terk edilmiş bir varlık değildi. İddia edildiği gibi, eğer belli bir varlık aşamasından, söz gelimi maymun evresinden geçtikten sonra insan haline gelmiş olsa, tek başına yine de insan olarak kendisine değişik gelecek olan çevreye ayak uyduramayacaktır. Hoş, şimdiye kadar hayvanlarda belli bir zekâ gelişmesi görülmüş müdür, bir canlı türünün bir diğ er canlı türüne dönüştüğüne tanık olunmuş mudur, bu evrimleşme salt insanla mı sınırlıdır; hattâ zekâ gelişimi ve derecesi yönünden, ilerleyen zamanın zorladığı ve karşılaşılan yeni durumların etken olduğu buluşların yol açtığı gelişmeler dışında, herhangi bir gelişme kaydedilmiş midir? Tüm bu sorular cevaplanması gereken sorulardır. Her ne şekilde olursa olsun gerek iddia edildiği gibi belli bir evrimleşmeden sonra şimdiki halini almış olan insan, ge-

rekse inandığımız ve doğru olduğu şekil de, bir varlık değil, yaratılış ve oluş evre sinden geçtikten sonra yaratılan insandan her ikisi de, yeryüzündeki yaşamlarının ilk aşamasında kesinlikle yardımcı ve yol gösterici bir ele muhtaç olacaklardır. Bel li bir evrim geçirdikten sonra insanlaşan varlığın kendiliğinden yeryüzündeki ha yata adapte olup, hiç bir yol göstericiye muhtaç olmadan yeni yaşamının koşulla rına ayak uydurabilmesi tesadüflerin gü cüne inanmaktan ve yeni bir evrimi gerek li görmekten başka bir anlam taşımaz. Çün kü, hayvanlık aşamasında insanın ancak hayvanlar düzeyinde bir akıl ve zekâ gü cüne sahip olduğunu, evrim süresince fizi ki evrimin yanı sıra düşünsel evrimden de geçtiği halde, insan halini aldıktan sonra bu düşünsel evrimin de durduğunu kabûl etmek gerekecektir. Eğer, düşünsel evrim süreceyse, bunun daha önce olduğu gibi, fiziki evrimle yanyana gitmesi zorunludur. çünkü bu evrim kanununun gereğidir.

Şimdi de soruna bir başka açıdan yak laşalım. İnsanın nitelikleri, yani fıtrata in san ve yeryüzündeki yaşamı konusunda düşünenlerin göz ardı edemeyecekleri bir konudur. Söz gelimi, hayvanlara egemen

olan yaşam kanunu insana uygulanamadığı gibi, hayvan türünün her familyasındaki yaşam kanunu bile aynı değildir. Aşağı yukarı tüm hayvan cinsleri bir defada bir tane ve uzun bir dönemde ürerken, bazıları bir defada bir kaç tane ve kısa dönem içinde ürerler. Bunun gibi, bitkilere egemen olan yaşam kanunu daha değişik, göklere, ay, güneş ve yıldızlara egemen olan yaşam kanunları daha bir değişikdir. Şu halde, her varlık türüne, taşıdığı nitelikler, yani fitratları, yaratılmış ve varlık özellikleri açısından değişik bir yaşam kanunu egemendir. Bu varlıkların yaşam kanunlarında ortak olan tek yön, her türe egemen olan kanunun fitratlarıyla uyum içinde olduğu ve bu kanunların tamarının tek bir Güç eliyle konmuş olmasıdır. Şu halde, insana egemen olan kanunların da fitratı doğrultusunda ve bu fitratı bilen biri tarafından tesbit edilmiş olması gerekmektedir.

İnsan tek başına yaşamak için değil, toplu halde yaşamak için yaratılmıştır. Fakat, bunun yanı sıra her bir insanın kendine özgü değişik özellikleri ve karakteri vardır. Eğer her bir insan yaşam kanunlarını kendi karakteri ve arzuları doğrultusunda tesbit edecek olsa, toplum içinde bireyler sayı-

sınca değişik kanunların egemenliği kaçınılmaz olacaktır. Toplumu oluşturan her bireyin toplumun tümüne egemen olan bir kanunlar bütününe uyması ve kimyasal bir karışım meydana getiren elementler gibi, kendine özgü temel niteliklerini yitirmeden, diğer bireylerle birlikte ahenk içinde bir arada bulunması zorunludur. O halde, bireylere ve bütün olarak topluma yön veren kanunların insan fitratını, onun toplum içinde eriyebilecek ve erimesi gereken yönleriyle, bireysel temel niteliklerini çok iyi bilen biri tarafından tesbit edilmesinin zorunluluğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Öyleyse, bu kanunları koyacak olan kimdir?

Önceki bölümde de belirttiğimiz gibi, insanın yaratılışında, yaratılışından getirdiği temel niteliklerinde, içinde doğduğu aile, çevre ve toprağın seçiminde, renginin, şeklinin ve tipinin belirlenmesinde ve belli bir yaşa kadar hareketlerine yön vermede hiç bir etkisi ve seçme hakkı yoktur. O değişik eller tarafından yeryüzüne getirilip, belli bir yaşa kadar değişik eller tarafından yetiştirilmektedir. Şu halde, o kendi kendine, kendisi için karar verebilecek yaşa geldiğinde, ister istemez önceden konmuş kural-

ların hayatını kuşattığını ve davranışlarına yön verdiğini görmektedir. Bu durumda, insan kendisinden başkalarının, daha kendisi doğmadan önce, kendisi için koymuş olduğu kurallara mı uyacaktır? Uymasa ve kendisi de bu kurallara müdahale edecek olsa, toplum içinde bir anarşi ve düzensizliğin çıkacağı açıktır; hele hele, her insan belli yaşa geldiğinde bir kural koyma ve konmuş kuralları değiştirmeye kalkacak olursa toplumda ne tür bir dengesizlik, düzensizlik ve savaşların çıkacağını söylemeye gerek bile yoktur. Şu halde, insan ister istemez kendisinin hiç bir rolü olmadığı, daha kendisi doğmadan önce konmuş olan kurallara itaat edecek ve hayatını bu kurallar çerçevesinde düzenleyecektir. Ama, bu durumda, kader veya onu yeryüzüne getiren el büyük bir haksızlık etmiş olmamakta mıdır? Kurallar konduktan sonra yeryüzüne getirilmiş olması onun hayatını düzenleyen kurallara müdahale etmemesini mi gerektirecektir? Bu durumda, sonradan yeryüzüne getirilmiş olması büyük bir adaletsizlik olmayacak mıdır? Kendinden önce dünyaya getirilip de, salt önce geldikleri için kural koyma ayrıcalığına sahip olanların kendisinden üstünlüğü nedir ki, onların koyduk-

ları kurallara uymak zorunda kalsın? Öyleyse, bu kuralları ellerinde olmadan, önce gelenler değil de, tüm insanlardan da önce var olan ve kendisinden evveli olmayan bir başka varlığın koyması gerekmekte değil midir ki, tüm insanlar arasında adalet sağlanmış olsun? Bu ilk varlık tabiat mıdır, kör tesadüfler midir?

İnsanın tabiattaki tüm varlıklardan üstün bir yaratılışa olduğu ne kadar da açıktır. Tabiattaki her varlık insana hizmet etmektedir ve insanın emrine verilmiştir. İnsanın hayatında, hattâ evrendeki her varlığın hayatında tesadüflerin hiç bir yerinin olmadığı da ortadadır. O halde, evvelin evveli ve kendinden öncesi olmayan tek yaratıcı bir varlık vardır. Bu varlık da Allah'tır.

İşte, insanoglunun ilk atası veya ataları yeryüzünde yaşamaya başladıkları zaman yaşamlarını sürdürmek için ne yapmaları gerektiğini düşünmüş olmalılardır kuşkusuz. Evrim teorisini ortaya atanlar birtakım sorulara hiç bir zaman cevap verememişlerdir. Sözelimi, insanların bir erkek ve kadından türedikleri açıktır. Bu durumda, maymun cinsinin biri erkek, biri dişi iki teki insan haline gelmiş ve diğerleri-

nin tümü maymun olarak mı kalmıştır? Bu biri erkek biri dişi iki maymunun insan haline geldiklerini ve diğer maymunların maymun olmakta devam ettiklerini kabul ettiğimizde, «neden biri erkek, biri dişi iki maymun insan oldu da, diğerleri maymun olarak kaldı; bu iki maymunu insan haline gelebilecek şekilde kim var etti; bu ikisinin insan olacak biçimde evrimleşip, diğer maymunların evrim geçirmeyerek maymun olarak kalmasında etkili olan el hangi eldir? Neden bu iki maymun insan haline geldikten sonra, aradan bunca yıl geçtiği halde başka bir varlığa dönüşmemekte ve neden daha başka maymunlar veya hayvanlar yeni insan türleri meydana getirmemektedir? Sorular aslında daha da çoğaltılabilir. Fakat, bu sorulara ne tür cevaplar verilirse verilsin ve insanın belli bir evrim geçirdikten sonra bugünkü şeklini almış olduğu kabul edilsin veya edilmesin, her düşüncenin, her yargının ve her cevabın gidip dayandığı bir nokta ve kaynak vardır ki, o da evrene ve evrendeki tüm varlıkların yaratılışlarına ve yaşamlarına egemen olan bir gücün varlığıdır. Maymunlar içinde iki maymunu insan yapıp sonra evrimleşmeyi durduran bir gücün varlığı kaçınılmazdır. Yani, her

ilk sanılanın da ilki ve kabûl edilen her oluş ve etkinin de etkileyicisi ve oldurucusu bir güç vardır kesinlikle. Bu güç ya evrenin kendisidir, ya tesadüflerdir, ya da hepsinin üstünde yaratıcı bir güçtür. Yokken var olduğu ortadadır evrenin, görüyoruz ki, bu evren bir şey yaratmamaktadır; bu evrene de egemen olan kanunlar vardır; insan evrenin ve evrendeki tüm varlığın üstünde bir yere sahip olduğu halde, o bile bir şey yaratamamakta ve gücü ancak belli yere kadar uzanabilmekte, kendi yaratılışında, şeklinin, renginin, ailesi, çevresi ve toprağının seçiminde bile söz sahibi olamamaktadır. Öyleyse, her şeyi yoktan var eden ve evrendeki her varlığa, varlıkların yaşamına egemen olan, şu evreni yöneten kör tesadüfler midir? Bunu kabûl etmek, olmayan şeyleri varlık düzeyine, hattâ tanrı düzeyine çıkarmak demektir. Bu durumda, evrenin ve evrendeki her varlığın üstünde bir gücün var olduğunu kabûl etmek kaçınılmaz olmaktadır. Bu güç tek bir güçtür ve Allah'tır.

DİN'LERİN ÇATIŞMASI

İnsan, bir erkek ve bir dişi iki varlık halinde yeryüzüne yerleşti. Bu dünya yurdunda nasıl hareket edeceği, ne tür davranacağı, adımlarını nasıl atacağı ve ne yaparsa nelerle karşılaşacağı kendisine öğretildi; ceset ve ruhtan oluşan bir varlıktı o. Bu bakımdan, istedikleri ve gereksinimleri de çift yönlü olmak durumundaydı. Cesetten gelen istekleri karşılanır, ruhi istekleri yerine getirilemezse, ruhsal bunalımlara ve gerçek bir mutsuzluğa düşeceği açıktı. Salt ruhsal isteklerini gidermek de yetmezdi yeryüzünde mutlu bir hayat sürebilmesi için. Bu bakımdan hem ruhsal, hem de bedeni gereksinimlerini gidermeliydi. İşte, bu gereksinimlerini nasıl gidereceği kendisine Yaratıcısı tarafından açıklan-

dı. Yeryüzünde hangi tehlike'lerle karşılaşılabileceği ve tehlikeler karşıısında nasıl davranması gerektiği de kendisine bırakılmadı.

Bir ziraatçı, hava değişimlerini ve bu değişimlerin işi üzerindeki etkisini, toprağın cinsini ve hangi tür toprakta hangi tür ekinin daha iyi üretilebileceğini, tohumların ekilme, bitkilerin büyütülme ve yetiştirilme, ilâçlama ve gübreleme gibi kendi alanıyla ilgili konuları bir başka meslek sahibinden daha iyi bilir; bir inşaat mühendisinin inşaatla ilgili olarak bildiklerini aynı derecede bir motor mühendisinin bilmesine imkân yoktur. Bunun gibi, insanın yaratıcısı olan Allah'tır. Tüm evreni koyduğu kanunlarıyla idare eden O'dur. O her varlığa ne yapması gerektiğini «vahy» etmiştir; varlıklar da bu «vahy» doğrultusunda görevlerini aksatmadan yerine getirirler. Bu nedenle, O, insanın da yaratıcısı olarak yeryüzünde ne şekilde davranması gerektiğini kendisine öğretmiştir. İnsanı tüm yönleri, tüm özellikleri ve karakterinin en ince noktalarıyla en iyi şekilde bilen O'dur.

İşte insan, Yaratıcısı'nın direktifleri ışığında yeryüzündeki hayatına başlamıştır. O hiç bir zaman kendisinden binlerce yıl sonra gelenlerin ileri sürdükleri gibi bir

«ilkel insan» değildi. Yaratılmışların «en üstünüydü. Bugün nasıl düşünme, akletme, muhakeme etme, keşfetme, hatırlama, anlama ve öğrenme gibi yeteneklere sahipse, o zaman da sahipti. Kuşkusuz giydikleri bugünkü giysiler değildi; yedikleri bugünkünden belki biraz farklıydı nicelik ve nitelik açısından. Yaşadığı yerler bugünkü evlere fazla benzemiyor da olabilir. Ama, hiç bir zaman bir «mağara adamı» değildi o. Belki bugünkü insandan daha zeki, daha anlayışlıydı, daha becerikli ve daha güçlüydü. Çünkü, tanımadığı bir dünyada karşı karşıya geldiği şartlar onun daha becerikli ve güçlü olmasını gerektiriyordu. Bir erkekle bir kadından oluşuyordu insanlık toplumu ilk anda ve bu erkekle bu kadından üreyip gidiyorlardı. Allah yeryüzündeki yollarını çizmişti kendilerine. Kendi yolunun dışındaki yolları da göstermiş ve o yolların tehlikelerini de bildirmişti.

Başlangıçta Allah'ın çizdiği sınırlar içinde yaşamlarını sürdürüyorlardı insanlar. Her türlü temiz nimetler serilmişti önlerine. Bir tek şey dışında kendilerini bağlayan hiç bir yasak yoktu. Rahat rahat yaşayıp gidiyorlardı. Ama, insan başta da dediğimiz gibi melek değildi, taş ve ağaç değildi. Zıt

duyguların, yaratılışından gelen aşağılık ve yüce duyguların çarpıştığı bir sahaydı insan. Bir yanda kendisini aşağılara, bayağı işlere, kokuşmuşluğa, zulme, taatsizliğe, taşkınlığa, isyana, haksızlığa ve behimi arzulara şiddetle ve ısrarla iten duygular ve güdüler taşırken, öte yanda ufkunu madde ötesine, göklere, sonsuz yüceliklere, yardım, bağışlama gibi güzel duygulara ve iyi işler yapmaya çeken güdüler taşıyordu içinde. Bu iki zıt yönlü duygu ve itimler onu hayatı boyunca bir an olsun bırakmayacaktı. İşte, bu itimlerden hangisine uyar ve ne tarafa eğilim gösterirse, ona göre değer kazanacak ve o kadar insan olacaktı.

İşte, insan soyu yeryüzünde çoğaldıkça kendisini bağlayan kurallar da çoğalacak ve değişecekti kuşkusuz. Sözgelimi, iki kişilik karı-kocadan oluşan bir ailede yalnızca iki kişinin birbirlerine karşı sorumlulukları ve aralarındaki ilişkileri düzenleyen kurallar sözkonusuyken, bu sayı üçe, dörde, beşe çıktıkça kurallar biraz daha değişiklik gösterecek sorumluluk ve görevlerin alanı da kuşkusuz genişleyecektir. İnsanın yeryüzünde başlayan hayatı süresince de, bu yeryüzünün yeni sakininin soyu çoğaldıkça ilişkiler karmaşılaşmaya başladı. İşte, bu

noktâda yeryüzünde ilk büyük suç işlendi ve o zamana kadar tam bir düzen, sulh ve hakça ilişkiler içinde sürüp gelen ilk insan toplumunun hayatı da değişti.

Başlangıçta Allah'ın kendileri için çizdiği sınırlar ve koyduğu kurallar çerçevesinde hareket ediyorlardı insanlar. Yani tek bir ümmettiler ve tek bir dine, yani tek kaynaktan çıkan, tek bir Allah'ın koyduğu kurallar bütününe uyuyorlar ve bu din çerçevesinde ilişkilerini düzenliyorlardı. Bu dinin adı «İslâm»dı. Yani, «teslim olmak, tek bir Allah'a teslim olmak»tı. İnsanlar başlangıçta Allah'ın koyduğu kurallar çerçevesinde yaşayıp gidiyorlardı, yani «müslüman»dılar. Ama, uzun sürmedi bu devre; uzun sürmedi, fakat bir «anı» olarak kaldı. Sonraki dönemlerde yeryüzünü fitne ve zulüm kapladıkça bu ilk dönemi değişik biçimlerde efsaneleşmiş şekliyle anar oldu insanlar. Bir «Altın Çağ» efsanesi başladı; insanların huzur içinde yaşadığı bir «altın çağ»dan bahsettiler özlemle. Bu altın çağ ara sıra tekrarlanmadı değil, tekrarlandı durdu zaman zaman, ama pek az sürelerde...

Yeryüzünde ilk büyük suç, ilk «Altın Çağ»ı sona erdiren suç «katl»di, bir kardeş bir kardeşi öldürmüştü. İçindeki sonsuzluk

arzusu, yasaklara meyiletme niteliği, payına düşene razı olamama ve haksızlık etme özel liği kendini göstermişti insanın. İşte, kendi payına düşene razı olmayan ve hakkından fazlasını isteyen bir kardeş kardeşini öldürmüş ve ilk suç böylece ortaya çıkmıştı yeryüzünde.

Tek Allah'ın koyduğu yasalar, yani İslami hükümler çerçevesinde yaşayıp giden tek bir insanlık ümmeti parçalanmış oldu bu öldürme olayıyla. Bu ldrme olayıyla haksızlık yapanlar ve haksızlığa uğrayanlar ortaya çıktı ilk kez olarak. Artık iki kesim ortaya çıkmıştı insanlar arasında; birlik ikiye leşmişti yani. Haksızlık yapan insan, haksız olduğunu kabllenmeyecekti kuşkusuz; bir özür bulacaktı buna... Ne zrler düşünemezdi ki insan; bir değil bin özür bulurdu... İşte bu ilk özür, insanlığın ilk ve asıl dininden ayrı bir din ortaya çıkaracaktı sonunda.

Bu dinin ana özelliği ve temel noktası bir haksızlık, bir isyan sonucu ortaya çıkmış ve kardeşinin hakkına tecavüz eden ve onu öldürdükten sonra, bu hareketini haklı göstermeğe çalışan insan sonunda geçerli olan kuralın dışında bir kural tesbit etti ve böyle-

ce Allah'ın hükmünün dışında bir hüküm ortaya çıkmış oldu.

İlerleyen zaman haksızlık sonucu ortaya çıkan dine uyanların sayılarının arttığına tanık oldu. İnsanların çoğu yeryüzünde içinde yaşadıkları toplumda paylarına düşene razı olamıyor, Allah'ın kendileri için koymuş olduğu kurallara uyamıyor ve yaratılışından gelen kötü özelliklerine eğilim göstermekten kurtulamıyordu. Ama, bu kötü yönlerini, haksızlıklarını ve zulmü kabul etmek istemiyorlar, daha doğrusu bunları haklı göstermenin yollarını arıyorlardı.

Toplum içinde haksızlık yapanların bulunması doğal olarak haksızlığa uğrayan bir grubun da ortaya çıkmasına neden olacaktır. İnsanlık tarihi boyunca haksızlık yapanlar, zulmedenler, fesat çıkaranlar ve kötülük peşinde koşanlar genellikle azınlıkta, haksızlığa ve zulme uğrayanlar ise çoğunlukta kalmışlardır. Ne var ki, azınlık olan zalim insanlar zulümlerini ve haksızlıklarını haklı göstermenin yollarını bulmuşlar ve kendi kafalarından çıkardıkları hükümlerle bu haksızlık ve zulümlerini çeşitli adlar altında yasallaştırma yoluna gitmişlerdir. Böylece, yeryüzünde tek bir Allah'ın koyduğu kuralların, yani tek bir Allah'ın dininin yanısıra, çeşitli dinler ortaya çıkmıştır.

Allah'ın Dini tüm insanları eşit değer-
de ve derecede karşısına almakta ve hep-
sinin uyması gereken kurallar koymaktadır.
Yani, Allah'ın Dini karşısında tüm insanlar
eşittir ve hiç bir insanın diğeri karşısında
hiç bir şekilde üstünlüğü yoktur. Yeryüzün-
de her insan Allah'ın Dini karşısında eşit
bir yere sahiptir ve yalnızca bu dine uyma-
ya çağrılır. Bu dini kabul edenler Allah'ı
tanrı olarak kabul etmiş olurlar ve başka
tanrılar önünde eğilmezler. Dinlerin, daha
doğrusu, Allah'ın Diniyle diğer dinlerin bir-
birlerinden ayrılış noktası işte burasıdır. Al-
lah'ın dinine göre hayatlarını yönlendirenler
Allah'a «ibadet» ediyor, Allah'tan başkala-
rının koydukları dinlere göre hayatlarını
düzenleyenler ise, o kişilere «ibadet» ediyor-
lar demektir.

Zaman ilerledikçe, Allah'ın Dini'nin kar-
şısında zalim insanların ortaya koydukları
pek çok dinler egemen oldu insanlar üzerin-
de. Bu dinlere sonradan, bu dinleri incele-
yenler «Animizm (ruhlara tapıcılık)» dedi-
ler; «Taoizm, Budizm, Mecusilik, Konfüçya-
nizm, Putatapıcılık» gibi çeşitli adlar koy-
dular. Bu dinlerin çıkış nedeni olarak, ata
sevgisini, doğa sevgisini, tabiat olayların-
dan, yıldırımlardan, şimşeklerden, deprem-

lerden korkmayı gösterdiler... Ama, hiç bir zaman gerçekleri ortaya koymadılar. Dinlerin belli bir dönem sonra «tek tanrıcılık» aşamasına vardığını iddia ettiler... Çünkü, bunları söyleyenler de «Tek Allah'ın Dini'ne» karşı olanlardı. Oysa, temelde iki din var olagelmmişti yeryüzünde. Birisi, kurallarını Allah'ın tesbit ettiği ve bütün insanları hedef alıp, tüm insanları eşit telâkki eden ve Allah'tan başka insanların önlerinde veya koydukları kurallar karşısında boyun eğici başka varlıklar kabûl etmeyen Allah'ın Dini'yle, insanların ortaya koyduğu, ortaya koyanlara değil, diğer insanlara uygulanan ve doğal olarak insanlar arasında sınıflar, insandan tanrılar ve kullar meydana getiren «bazı insanların dini.» Allah'ın koyduğu din tarih boyunca aynı olmasına rağmen, insanların koyduğu din yerine, zamanına ve egemen olduğu toplumlara göre çeşitli biçimler ve adlar almıştır. Ama, temelde hep bu iki din var olagelmıştır. Allah'ın Dini tüm insanları yalnızca evrenin yaratıcısı Allah'a ibadet etmeğe, yani yalnızca bir Allah'ın koyduğu kurallara itaat etmeğe ve bu kurallar çerçevesinde hayatlarını düzenlemeğe çağırırken, insanların koydukları dinler, karşılırlarına aldıkları insanları kendileri gibi insanlara ibadet etmeğe, yani onların önün-

de eğilmeğe ve onların kendi haksızlıklarını ve zulümlerini yasal göstermek için koydukları kurallar çerçevesinde hayatlarını düzenlemeğe çağıran din olmuştur. Allah'ın Dini'nin adı her zaman «İslâm»dır; bazı insanların koyduğu dinlerin genel adı ise «Şirk»tir. Şirk temelde birliği değil, çokluğu esas alır; bu bakımdan, adı da çoktur, çeşitli zamanlarda ve çeşitli yerlerde değişik adlar alır. Animizm olur, Manihaizm olur, Natüralizm olur veya bir başkası olur...

Allah'ın dinleri karşısında din koyan insanlar kendileri gibi insanları köleleştirdiler. Bulundukları yerlerde halkı bölük bölük ezip, çeşitli sınıflara ayırdılar. Yeryüzündeki tanrıca egemenliklerini sürdürebilmek için güçten, paradan ve yalandan yararlanma yoluna gittiler. Kendileri gibi düşünmeyen, kendileri gibi inanmayan, tanrılıklarını kabul etmeyen ve dinlerine boyun eğmeyen insanları astılar, kestiler, öldürdüler... İşkence ve zulümler para etmeyince paranın gücüyle avlama yoluna gittiler. Bunun da işe yaramadığı yerlerde insanları yalanlarına kurban ettiler.

Tarih boyunca çoğunlukla insan yapısı dinler egemen oldu yeryüzünde. Güç, sermaye ve yalan el ele vererek Allah'ın yeryü-

zündeki tanrılık ve rabbliğini yok etmek istediler. İnsanları kendilerine boyun eğdirmeğe çalıştılar. Koca koca evler ve saraylar yaptılar; pınar başlarında, deniz kenarlarında, dağların eteğinde, Allah'ın kendilerine bahsettiği tabiatın en güzel köşelerinde zevk ve safa ile geçirdiler günlerini. İnsanların büyük çoğunluğu kendilerine hizmet ediyordu... Köleleri, daha doğrusu kullarıydı bu insanlar onların. Dünyadayken kendilerine hizmet ettikleri yetmiyormuş gibi, öldükten sonra da hizmet etsinler diye koca koca mezarlar yaptırıyorlardı insanlara. Kendileri gibi insanların etlerini ve kemiklerini yapı harcı olarak kullandılar. Koca koca tepeler oluştu insan iskeletlerinden... Yalnızca bu insandan tanrılar önemliydi. Yalnızca onlar yeryüzünde diledikleri gibi yaşamak hakkına sahiptiler. İstedikleri gibi yiyorlar, istedikleri gibi içiyorlar, istediklerini yapıyorlar ve tam bir zevk-safa içinde günlerini gün ediyorlardı. Yeryüzünü kendileri gibi başka tanrılarla paylaşamadıkları ve ellerinde olanlarla hiç bir zaman yetinmedikleri için aralarında savaşlar yaptılar... Kendilerine yine bir şey olmuyordu. Kullarını bilmedikleri nedenlerle bilmedikleri insanlara karşı savaşıyorlardı.

Yeryüzünün bu insandan tanrıları, Allah'ın kullarına hükmeden bu tağutlar ege-
menliklerini yasalaştırmanın yollarını da
bulmuşlardı. Kendi kafalarından koydukla-
rı kuralları tüm insanlar uyması gereken
en üstün kurallar olarak tanıtıyorlardı. Al-
lah'ın Dini'nin karşısında ortaya koydukla-
rı bu kurallara rahatlıkla din kılıfı da giy-
direbiliyorlardı. İnsanlardaki insanüstü yüce
bir varlığa tapınma ihtiyacını çeşitli biçim-
lerde gidermenin yollarına da bulmuşlardı.
Bazen güneşi, bazen ayı, bazen yıldızları,
bazen gökleri, yeri, ateşi, yıldırımı, bazen
kötü ruhları, bazen cinleri, bazen ineği, ba-
zen çeşitli şekilleri, bazen güzelliği, bazen
gücü, bazen ataları, bazen de dağları ve de-
nizleri tapınılması gereken yüce varlıklar,
tanrılar olarak sürdüler insanların önüne.
Dinlerinin manevı yönlerini bunlar oluştu-
ruyordu. Belki, bu insanlarla birlikte bu
kutsallaştırılmış tanrılara kendileri de tapı-
yorlar veya tapar görünüyorlardı. Hattâ,
bütün bunların da üstünde bir tanrıya, ya-
ratan, öldüren ve evreni yöneten, yağmuru
yağdıran, şimşeği çaktıran, kendileri için
eller, ayaklar, gözler ve kullaklar var eden
tabiatst bir «Gök Tanrı»ya da inanıyor-
lardı. O'nun huzurunda eğilmek için yaptık-

ları kutsal yapılar içinde tapınışlarını yerine getiriyorlar, belli günlerde O'na daha değişik biçimlerde «ibadet» ediyorlardı. Ama, yeryüzünün egemenliğini, yani yeryüzünün tanrılığı yalnızca kendilerine aitti.

Arada sırada insanları bu yeryüzü tanrılarının zulmünden, Firavunların, Karun'ların ve Nemrut'ların fitnesinden, sihirbazların, kâhinlerin ve üfürükçülerin yalanından ve kandıracılığından kurtarmak ve tüm insanları tek bir Allah'ın huzurunda baş eğdirip, hepsini bir tarağın dişleri gibi eşit hale getirmek, insanların kendileri gibi insanları kullaştırmasına ve köleleştirmesine engel olup, yeryüzünü adaletle şenlendirmek için elçiler gönderdi Allah... Çöllerin kalbinden, ezilen ve horlanan insanlar arasından, çoğunlukla ve hattâ tümüyle çobanlar arasından seçilip gönderilen bu elçiler, bu yeryüzü tanrılarına karşı mücadele etmiş ve onları da üzerlerinde rabbleştirdikleri insanlar gibi tek bir Allah'a kul olmaya ve yeryüzünde insanları köleleştirmemeğe çağırmışlar ve bu amaç doğrultusunda ölünceye kadar çetin bir mücadele vermişlerdir. Ne yazık ki, yeryüzü tanrılarının dinlerinin etkisini atamayan ve bir Allah'a kul olmanın bilincine eremeyen, kendileri gibi

insanlara kul olmanın haysiyetsizliğini idrak edemeyip, kendilerini kul edinenlerle mücadeleye girişme onur ve cesaretini gösteremeyen insanlar çoğu kez Allah'ın elçilerine destek olmamışlar ve bu elçilerden pek azı yeryüzündeki görevlerini tamamlayabilmişlerdir.

Ne yazık ki, yeryüzündeki görevlerini tamamlayan ve insandan tanrıları insanların başından atan elçilerin zaman zaman dirilttikleri Allah'ın Dini, elçilerin ölümünden sonra izleyicileri tarafından değiştirilmiştir. Son Elçi'nin ölümünün üzerinden çok geçmeden paylaşılamayan mirası üzerinde Allah'ın Dini adına savaşlar olmuş ve sonunda O'nun son olarak tebliğ ettiği Allah'ın Dini, bizzat bu dinden olanlar tarafından yanlış yorumlanmış, yanlış anlatılmış ve yanlış tanıtılmıştır. Nasıl, yeryüzünde insan hayatı başladıktan az sonra, bir kardeşin bir kardeşe haksızlık etmesi sonucu Allah'ın Dini'nden başgösteren kopma, her elçinin bu dini yeniden tebliğ edişinden sonra, yine aynı dinin bağluları veya bağlılık iddia edenleri tarafından ortaya konup, bunun sonucunda din yine tahrif edilip değiştirilmişse, son Elçi'nin tebliğinden sonra, yine bazılara karşı haksızlık yapılarıyla da değişti-

rilmiştir. Bu değiştirme hiç bir zaman n-
ceki dönemlerde olduğu gibi, bu dinin temeli
olan Kitab'ı değiştirmek şeklinde değil de,
keyiflerince yorumlamak biçiminde olmuş-
tur. nceki dönemlerde, kendileri gibi in-
sanlar üzerinde «bağy» edenler, yani haksız-
lık yapanlar, Kitab'ı keyifleri doğrultusunda
dnyalıkları için değiştirirlerken, bu kez
Son Resul'n ölümünden sonra çok bir za-
man geçmeden Kitab'ın hükümleri bağye-
denlerin arzuları doğrultusunda yorumlan-
mış ve Kitap'la, onu Allah'tan alıp tebliğ
eden Resul'n adına bazılarının kendi heva
ve hevesleri doğrultusunda hareket etmiş-
lerdir.

Yeryüzünde yine Allah'ın Dini yerine
insanların dinleri egemen olmuştur. Bu in-
sanların dinleri çoğunlukla Allah'ın Dini'y-
le özdeş gösterilerek hükmünü yrtebliymiş
ve bu dinlerin kurucuları kendilerine kal-
kan olarak Allah'ın Dini'ni seçmişlerdir.
Dünyanın bir bölgesinde, Allah'ın bir Elçisi
adına, O'nun getirdiği kitabı hemen öldük-
ten sonra değiştirenler O'na varis olmuş,
kendi elleriyle yazdıkları kitabı kitlelere
«Allah'ın kitabı» diye yutturmuşlar ve ken-
dilerini de bu kitabın uygulayıcıları olarak
tanıtmışlardır.

Kendilerini Allah'ın Elçilerinden İsa'nın peşinde gittiklerini iddia edenler İsa'yı tanılaştırmışlar ve insanların kendi uydurdıkları dinde üstün varlığa inanma ihtiyaçlarını «Baba - Oğul - Kutsal Ruh» diye ortaya koydukları bir üçlü tanrıya inandırmakla gidermeğe çalışmışlardır. Öte yandan, bu dinin kitabını değıştirenler, bu dinin Son Elçi'nin Diniyle hükmünün ortadan kaldırıldığını ve temelde Allah'ın Dini'nin ana ilkeleri açısından bir olduğunu, dolayısıyla görevlerinin Son Elçi'nin getirdiğı dine inanmak olduğunu öz çocuklarını bildikleri gibi bildikleri halde, arzularına, heva ve heveslerine uyarak yeryüzünde Allah'ın Dini adına insanlar üzerinde tanılaşmışlar ve insanları kendilerine taptırmışlardır. İnsanların uymaları gereken kuralları kendi arzuları doğrultusunda tesbit ederek, tüm insanları Allah'ın Dini diye bu kurallara uydurmuşlar ve böylece Allah'ın Dini'ni bir geçim aracı haline getirerek, insanları «Baba - Oğul - Ruh'ul'Kuds»den oluşan üçlü bir tanrıya tapma adına, kendilerine taptırmışlardır.

Bu dinin tanrıları Ahiret'in Cenneti'ni daha bu dünyadayken satmışlardır. Bu din geriliğın, zulmün, tutuculuğun, cahilliğın.

kitleleri uyutmanın, derebeyliğin, sınıflaşmanın, haksızlığın, adaletsizliğin, sömürünün, kısacası her türlü kötülüğün nedeni ve kaynağı haline gelmiştir. Bir dönem sonra bu dine karşı çıkanlar, yine kendi arzuları doğrultusunda bu dine yön vermeğe çalışmışlar, onun bazı kurallarını değiştirip bazı kurallarını yok saymışlar ve hepsinden önemlisi, kişinin hayatından çıkarıp duvarlar arasına hapsetmişlerdir. Böylece, bu dinin bağlılarının yaşadıkları yerlerde tabiatüstü inançları bu bozuk dinden (Hristiyanlıktan), yaşamlarını düzenleyici kurallar bir takım insanların görüşlerinden, kültürleri bir başka kaynaktan, daha bazı görüşleri ise yine daha başka beşerî görüşlerden kaynaklanan yeni bir din egemen olmuştur. Artık bu dinin adı hristiyanlık değildir, Hukuku Roma hukukundan, tabiatüstü inançları bozulmuş ve değiştirilmiş Hristiyanlıktan, ekonomisi kapitalizmden, sosyolojisi Ogüst Komt'tan, Ernest Renan'dan ve şu veya bu filozoftan, psikolojisi daha başka kişilerden, yaşam anlayışı materyalizmden, ahlâkî değişik felsefelerden, bireycilikten ve kendine özgü insan ve karşılıklı ilişkiler anlayışından kaynaklanan, kısaca, belli kişilerin belli konulardaki görüşlerini temel, il-

keleri olarak benimseyen yeni bir dindir bu din.

Bu din dünyanın başka bölgelerinde başka şekiller aldı. Manevi ve tabiatüstü inançları toptan reddeden, ekonomisine Komünizmin, felsefesine ve dünya görüşüne Tarihsel Diyalektiğin, ahlâkına kollektivist görüşün, yaşam anlayışına Materyalizmin yön verdiği bir şekildi bu.

Dünyanın pek çok bölgeleri bu dinin sözünü ettiğimiz iki ayrı şeklinin egemenliği altındaydı. Bu din tek bir dindi temelde; belli bölgelerde birtakım değişik görünümler arzemesi esasta bir değişikliği getirmiyordu. Her iki şekilde de yeryüzüne yön veren tanrılar belli insanlardı. Egemen sınıfların kurallarını tesbit ettiği ve zaman zaman uygulandıkları yer, zaman, şartlar ve topluluklara göre değişiklikler gösteren ve tüm diğer insanların itaat ettiği veya değişik biçimlerde ettirildiği bir dindi bu din.

Allah'ın Dini Son Elçi Hz. Muhammed (S.A.V.) ile son olarak tebliğ edilmişti. Ama, ne yazık ki, Resul'ün ölümünün üzerinden çok geçmeden bu din de değiştirildi. Bu dinin hiç bir insan arasında ayırım yapmayan adaletine ve bu din içinde kendi paylarına düşene razı olmayan bazıları dinin di-

ger bağlılarına karşı haksızlık yaptılar. Ama, bu Dinin Kitabı ortadaydı. Kuralları ve ilkeleri açık seçikti ve belliydi. Bu Kitap dururken yeni kurallar ortaya koymanın imkânı yoktu. Ne var ki, bu Dini arzularına âlet ederek, insanlar üzerinde tanrılaşmaya çalışanlar bunun da yolunu buldular. Bu Kitabı insanların ellerinden aldılar. Onun âyetlerini kendi emelleri doğrultusunda yorumladılar ve bu şekilde yorumlayacak yorumcular buldular. Bu Kitabın herkes tarafından anlaşılamayacağını, onu ancak bazı kişilerin anlayabileceğini ileri sürdüler. Onu anlayıp, ondan hükümler çıkarma şerefini de, onun âyetlerini kendi istekleri doğrultusunda yorumlayanlara verdiler. Bunların keyifleri doğrultusunda kurallaştırdıkları dini Allah'ın Dini diye kitlelere takdim ettiler. Kendi yorumcularını peygamberin, onların koydukları kuralları da Kur'an'ın önüne geçirdiler. Bu resmi dine inanmayanları ve karşı çıkanları zorla, baskıyla ve paranın gücüyle, yalanla, propagandayla, hileyle susturma ve sindirme yoluna gittiler. Halkı uyuttular ve Allah'ın Dini yerine ve adına kendi dinlerine uydurdular.

Artık, resmi din şeklinde kurumlaşmış olan Allah'ın dini egemen sınıfların zulüm,

sömürü, haksızlık ve adaletsizlik aracı haline geldi. Bu din adına insanlar öldürüldü; bu din adına kadınlar cariyeleştirildi, insanlar köleleştirildi; bu din adına mallar yağmalandı, insanlar bölük pörçük edildi; bu din adına kardeş kardeşin, baba oğulun kanına girdi; bu din adına şehirler yıkıldı, evler yakıldı... Bu din adına on binlerce suçsuz insanın hayatına son verildi. Ne yapıldıysa bu din adına yapıldı.

.. Sonunda bu din, adalete karşı, insanları kör bir kader anlayışına sürükleyen, toplum içinde sınıflar oluşturan, egemen sınıfların istedikleri biçimde hükmetmelerine yarayan, sermaye yığılmasına neden olan, yoksulları ve kimsesizleri ezen, kitleleri uyuşukluğa, durgunluğa, nemelâzımcılığa iten bir araç, sömürünün, cehaletin ve haksızlıkların kaynağı ve Allah'ın koyduğu kurallardan başka her türlü kurallara uymayı emreden bir din haline geldi.

..Artık Allah'ın Dini denilince, imanı, göklerde oturan ve yeryüzünde insanların işine karışmayan yüce bir tanrıya, kendisine belirli dönemlerde belirli kavimler içinde uygulamak için kitaplar verilmiş peygamberlere, sonu Kur'an olan ve ancak belirli gecelerde, ölülerin arkasından ve belirli

günlerde güzel sesli kişilerin okuduğu ve yapraklarına el sürmemek, emir ve yasaklarına göz atmamak, bulunduğu odalarda yatmamak ve duvarlara süslü kapla içinde asmak suretiyle kendisine saygı gösterilen ve kutsallaştırılan kitaplara, gökte Allah'ın emirlerini yerine getirmek üzere elpençe divan durmuş bekleyen meleklerle, bir gün tüm insanların kabirlerinden kalkıp, terazilerde dünyada işlediklerinin tartılacağı ve bu tartının sonucuna göre Cennet veya Cehennem'e gidecekleri Ahiret Günü'ne ve Allah'ın iyi-kötü her şeyi takdir edip yarattığına inanmak olan; günde beş kez süslü ve görkemli binalarda, toplumun yarısı açken milyonlarca paralar harcanarak yapılan binalarda, abdestsiz girmenin, içinde konuşmanın ve hattâ bağdaş kurup oturmanın bile yasak olduğu binalarda eğilip, oturup, yatıp kalkmakla; yılda bir ay aç ve susuz kalmakla, zengin olanların mallarının kırkta birini yoksullara vermekle ve ömürlerinde bir kez olsun Kâbe denilen kutsal bir yapının çevresinde tur atmakla, yalan söylememek, aldatmamak, dünyada ne olursa olsun karışmamak, ancak Ahiret'i düşünmek, dünya işlerini dünyalık kişilere bırakmak, Allah'ı ve peygamberleri sevmek, iyilik yap-

mak, barışçı ve uzlaştırmacı olmak, kimsenin işine karışmamak, başa ne gelirse gelsin Allah'tan bilip sabretmek gibi pasif hareket. tavır ve davranışlarla yerine getirilen bir din akla geliyordu. Bu dine bağlandıklarını ileri sürenler zamanla dünyanın en geri toplumları haline gelmişlerdi. Halbuki, öte yanda, insanların kendi kafalarından ortaya koydukları din, bağlarının yeryüzünün her yanına egemen olmalarına ve maddi bakımdan korkunç mesafeler katetmelerine yol açıyordu.

İşte böyle bir zamanda, Allah'ın Dini diyerek, Allah'ın Dini'yle ilgisi olmayan bir dine inananlar dinlerinden kuşkuya düştüler. Yanıbaşlarında bu dine inanmayanlar ve birtakım insanların ürünü olan bir dinin peşinde gidenler üstünlüklerini her alanda hissettiriyorlardı. Bu dönemde Allah'ın Dini'nin bağları olduklarını ileri sürenlerin gerçekten Allah'ın Dini üzere olup olmadıklarını araştırmaları gerekiyordu. Bunu yapabilenler de çıkmadı değil; ama, etkileri çok az oldu. Bunun karşısında bağlı oldukları dinin gerçekliğinden şüphe edenler, sonunda kendi dinlerini terkederlerken, Allah'ın Dini'ni de bulamadılar ve onu da tümünden terketmiş oldular.

Ne var ki, yanbaşılarındaki insanlar çok daha zekiydiler. Yeryüzünün hemen her yanını egemenlikleri altına almışlardı. Bu egemenliklerini sürdürebilmenin tek yolu, Allah'ın Dini'ni tümünden ortadan kaldırmak ve onu bir daha dirilmemesine toprak altına gömmektir. Halbuki, bu dinin kitabı ortadaydı ve ona bir şey yapmaları imkânsızdı. O halde, bir çare bulmalıydılar bu dini yok etmek için. Bu dinin zaten bırakılmış olan kitabını tümünden bıraktırmak ve o kitabın doğruluğundan kitleleri kuşkuya düşürmek yolunu seçtiler. Maddi bakımdan ileri olduklarını en büyük delilleri olarak ileri sürerek, bu ileri gidişlerinin nedeninin de Allah'ın Dini diye takdim edilen ve aslında geriliğin kaynağı olan dini bırakmak olduğunu gösterdiler. Evet, Allah'ın Dini diye inandıkları, ama aslında Allah'ın dini olmaktan çıkmış olan, geriliğin, cehaletin, zulmün ve haksızlığın sembolü haline gelmiş olan bir dini yalnızca duvarlar arasına hapsederek hayatlarından silmişlerdi. Ne var ki, Allah'ın gerçek dini dipdiri ortadaydı. Fakat, bu dine bağlı olduklarını ileri sürenler, bu din adına bambaşka dinlere uyuyorlardı; işin daha kötüsü, uydukları bu dinleri Allah'ın Dini sanıyorlardı. Böyle olunca

da, zaten maddi üstünlükleri karşısında korkunç bir aşağılık duygusuna kapıldıkları komşularının yalanlarına çabucak kandılar. Komşularının büyüleri çok kuvvetliydi ve bu büyüler karşısında, onları yenecek «ayet»lere sahip değillerdi; bu ayetleri, bu ayetleri getirenleri ve bu ayetlerin kitabını unutmuşlar ve yanlış tanımışlardı.

Sonunda insan ürünü dinlere bağlı olanlar bu dinin tanrılarının ve peygamberlerinin önderliğinde hemen hemen dünyanın her yanında egemenliği ellerine geçirdiler. Dünyayı istedikleri gibi kesip biçtiler. Bu egemenliklerinin devam etmesi için en önemli silâhın tüm insanları kendi dinlerine veya hiç olmazsa kendi dinlerinin üstünlüğüne inandırmak olduğunu biliyorlardı. Allah'ın Dini'ne inananlar bu dinin gerçeğinden fersah fersah uzaklaşmışlardı. Bu dini yayacak ve anlatacak olanlar düşmanlarının dinleri ve üstünlükleri karşısında dehşete düşmüşler ve kendi dinlerinden şüphe eder olmuşlardı. Sonunda kendi dinlerini, yani Allah'ın Dini'ni tümüyle inkâr ettiler. Halk, Allah'ın Dini'ni zaten bilmiyordu. Allah adına krallara itaat etmeğe alışmıştı yüzyıllardır ve başlarındaki kralların dinlerini kabûl etmekten yanaydılar her

zaman. Bu nedenle, insan yapısı din dünyanın her yanında egemen oldu ve Allah'ın Dini yeryüzünden çekildi; daha doğrusu, yeryüzündeki insanların hayatından çekildi.

İnsan yapısı dinin tanrıları gerçek güçlerini, karşılarında daha güçlü insanlarca bilinen ve inanılan bir dinin olmamasından ve insanların çoğunun, maddi başarılarından dolayı kendi dinlerine inanmasından alıyorlardı. O halde, yapmaları gereken şeyin insanlara Allah'ın Dini'ni iyice unutturmak ve ne yapıp yapıp bir daha yeryüzüne inmesini engellemek olduğunun bilincindeydiler. Bunun için de, Allah'ın Dini'nin yerini alabilecek tam bir din ortaya koymaları gerekiyordu. Ashında, karşılardaki insanlar temelde kendi dinlerini kabûl ediyor idiy-selér de, özellikle manevî inanç açısından Allah'ın Dini'ne yakın görünüyorlardı. Bunun da yok etmek zor da olsa başarılabilirdi. Bu amaçla Allah'ın Dini'ndeki birtakım gaybi inançları inkâr ettirme yolunu seçtiler. Kendi başarılarının hiç bir «dogmatik» inanca, yani kökü eskiye dayanan inanca bağı olmamaktan geçtiğini söylüyorlardı. Oysa, manevî yönleri çok yerde daha eski Hristiyanlık'tan, hukuk, ahlâk, felsefe ve dünya görüşleri «ilk çağ»ın mirasından kaynakla-

nyordu. Bozulmuş Hristiyanlığın insan düşüncesinin üzerine koyduğu ağırlıkları kaldırmışlardı sadece. Oysa, Allah'ın Dini bu tür ağırlıkların konmasını zaten yasaklıyordu. Ama, yukarıda belirttiğimiz gibi, bu din Kitap'ta ve geçmişteki uygulamalarda kalmıştı ve uzun süren asırlar, bu Din'in yerine, bu din adına başka başka dinler koymuştu. Bu bakımdan, insan yapısı dinin tanrıları, Batılılar Allah'ın Dini'ne bağlı olduklarını söyleyenleri kolayca avladılar. Önce, onları dinlerinden kuşkuya düşürdüler ve pek çok inançlarını, bilemedikleri, anlamadıkları inançlarını kolayca inkâr ettiriler.

Birtakım bilimler ortaya atıldılar Batılı müşrikler. Dışındakilere tanrı olarak bilimi ve dolayısıyla insan aklını kabûl ettirmişlerdi bir kez. Bu ana ilke, yani insan aklına ve bilime inanç ilkesi kabûl edildiği zaman ana sorun çözülmüş olacaktı. Çünkü, buna inanan insanlar kendi üstünlüklerini, kendi tanrılıklarını ve kendi dinlerini kabûl etmiş olacaklardı. Bu hileye kolayca kandı kendilerini Allah'ın Dini'nde görenler. Batılıların kurduğu bilimler, yani Batılı kafalar ne derse kabûl etmekten yana'ydılar artık. Bi-

lını, yani Batı'lı kafası tapınılan tanrı haline gelmişti.

Batılılar önce «fizik ötesi» diye bir şey ortaya attılar ve «fizik ötesi»nin insan aklı ve duyularıyla kanıtlanamayacağını, bu bakımdan buna inanılamayacağını ileri sürdüler. Böylece, Allah inancının temelini yıkmış oluyorlardı. Madem ki, yalnızca insan aklı ve duyularının, yani, Batı'lı, insanın aklının ve duyularının kabul ettikleri var kabul edilecekti, öyleyse Allah, Ahiret ve daha birtakım gaybî inançları kabul etmeğe imkân kalmıyordu. Böyle böyle, Allah'ın Dini'nin tüm inanç esaslarını birer birer yık-maya giriştiler. Doğu'lu yani «müslüman» insanlara yön veren «aydınların, entellektüeller»in kafasında. Artık rahatça ileri sürebilirlerdi; diyebilirlerdi ki; «evreni Allah yaratmamıştır. Evren bildiğimiz veya bilemediğimiz birtakım etkilerin sonucunda milyarlarca süren aşama dönemleri geçirerek var olmuş, bitkiler, hayvanlar vücuda gelmiş ve sonunda hayvanlar grubunun bir maymun türünden «evrim» sonucu insan meydana gelmiştir. Başta konuşma yeteneğinden bile yoksun olan insan yıllar geçtikçe çeşitli yönlerden gelişmiştir. Yontma Taş Devri, Cilalı Taş Devri gibi devirleri yaşa-

mış, mağaralarda hayat sürmüş, bu dönemlerde bazı hayvanları ehlileştirmiş, varlığından gelen tapınma ihtiyacıyla kendinden güçlü gördüğü varlıklara veya tabiat olaylarına tapınmaya başlamış, böylece dinler ortaya çıkmıştır. Sonra, yazıyı bulmuş, uygarlık alanında ilerlemiş, buna paralel olarak tek tanrıca inanca varmış, zamanla birlikte gelişe gelişe bugünkü noktaya ulaşmıştır...»

Böyle bir evrim tablosu çizen Batı'lı sömürgeci insanlar yoksul ve sömürdükleri insanları kolayca kandırmışlardır. Bilim diye ortaya attıkları silâhı öylesine güçlü bir hale getirmişlerdir ki, buna karşı çıkmak imkânsız hale gelmiştir. İnsanın geçirdiği dönemlerden söz ederken, hiç bir zaman tüm insanların aynı düzeyde olmadığına, bugün kendi sıralamalarına göre, belki daha «ilk çağları» yaşayan insanlar bulunduğuna değinme gereği duymamış ve kölelerini her dediğine kolayca inandırabilmişlerdir.

İnsan yapısı dinin sahibi Batı'lı, tüm insanları daha çok köleleştirebilmek ve emrinde dilediği biçimde kullanabilmek için «bilim ve akıl» silâhının menzilini uzattıkça uzatmış ve pek çok bağımsız bilim dalları üretmiştir. Bu bilim dallarının çoğu te-

melde yeryüzündeki sömürüsünü ve zulmünü devam ettirmeğe yöneliktir. Sözgelimi, «Biyoloji» bilimiyle, Batılıların beyninde, doğu'lu ve siyahların beyninde olmayan zekâ ve duyulara etki eden fazladan gri renkte bir kabuğun bulunduğunu «İspat ettiler» (!) Batılıların beyin hücrelerinde, dehasına neden olan ve Batılı olmayanlardan daha iyi düşünmesini sağlayan fazla bir ek olduğunu da ortaya koydular. Buradan, Batı insanların yaratılıştan üstün bir insan olduğunu ve diğer insanların doğal olarak Batılı'ya itaat etmesi gerektiğini ileri sürdüler. İnsanları buna inandırdılar ve «Batılı gibi olmayı» Batılı olmayanlar için bir hedef haline getirdiler. Bununla kalmadılar; Batılı'nın akıl ve teknik yönden ayrı bir yeteneğe sahip olduğunu, Doğu'lunun duygusal ve ruhsal yönleriyle, zencilerin ise müzik, dans ve cazlarıyla isim yaptığını tüm dünyaya inandırdılar.

Sosyoloji, Psikoloji, Antropoloji ve Sosyoloji'nin bölümleri olan Tarih ve hattâ Din Sosyolojisi ve Dinler Tarihi gibi bilim dallarını hep Batılı dini egemen kılmak için kurdu. Bu bilimlerde tüm insanlığa istediklerini kabul ettirdiler. Onları her türlü araçlarla benliklerinden kopardılar ve birer köle

yaptılar. Artık, bu köleleri için tüm sorun bir Batı'lı gibi olabilmekti. Ama, onlara başarılarının gerçek sırlarını hiç bir zaman anlatmadılar. Onları kendi kültürlerinden, kendi yaşam biçimlerinden, kendi duygularından, zevklerinden ve inançlarından soyutladılar. Ortaya her dediklerini karşı çıkmadan kabul edecek boş şişeler çıkardılar. Bunları diledikleri gibi doldurdular.

Batı'lı olmanın Batı'lının istediği gibi düşünmek, istediği gibi giyinmek, istediği gibi süslenmek, istediği gibi çalışmak, istediği gibi yaşamak ve istediği gibi tüketmek olduğunu anlattılar. Amaç kendi dışlarındaki tüm insanları diledikleri gibi kullanmak ve sömürülerini rahat rahat sürdürebilmekti.

Yeryüzünü diledikleri gibi böldüler ve parça parça paylaştılar. Egemenliklerini sürdürebilmek için yeni yeni yollar icat etmekten hiç bir zaman geri durmadılar. Kendileri gibi olamamış toplumların arayış içindeki boşluğa düşmüş insanlarına yeni yeni afyonlar sundular. Onları topla, oyunla, eğlenceyle, seksle, eroinle, esrarla uyutmaya çalıştılar. Bu toplumların içinde suni ayrılıklar doğurdular. Sömürülerini sürdürebilmek için dünyayı paylaştılar ve iki ayrı dinmiş gibi iki ayrı ekol ortaya attılar. Bazı

insanları «komünist», bazılarını «kapitalist» yaptılar. Sömürdükleri toplumların insanlarını bu iki alternatiften birini seçmeğe zorladılar. Birinin egemen olduğu yerde diğeri aleyhinde bulunmakla bu yapay ayrılığı ciddiymiş gibi takdim ettiler. Bu, ayrı gösterilen iki yapay sistem adına sömürdükleri insanları birbirlerine düşürdüler ve birbirlerine öldürttüler. İstedikleri gibi kesip biçtikleri yeryüzü üzerinde yapay ülkecikler ortaya çıkarıp bunları birbirleriye savaştırdılar. Sonra, birer «barış ve iyilik melekleri» olarak ortaya çıkıp, yeryüzünde düzen sağlamaya çalıştılar...

Bugün dünya üzerinde insanların büyük çoğunluğu Batı'nın egemenliği ve sömürüsü altında ezilmektedir. Ne var ki, bu ezilenler ezildiklerinin belki farkında olmalarına rağmen, ezilmelerinin gerçek nedenini kavrayamamaktadırlar. HÂLÂ, kurtuluş çaresi olarak Batı'lı gibi olmayı ileri sürmektedirler. Bu insanlar bir Batı'lı gibi Batı'nın istediği biçimde giyinmeğe, Batı'nın istediği biçimde yemeğe, Batı'nın istediği biçimde davranmaya ve Batı'nın istediği biçimde düşünüp yaşamaya çalışmaktadırlar. Yedikleri, giydikleri ve kullandıkları, Batı'nın ürettiği mallardır. Batı'nın si-

lâhlarıyla birbirleriyle savaşmakta, Batı'lının ortaya attığı sahte sistemler adına birbirlerine silâh çekmekte, Batı'lıların çizdiği sınırlar içinde varlıklarını sürdürmeğe çalışmakta, Batı'lıların kendileri için ileri sürdükleri kurtuluş ve ayakta kalış reçetelerini hastalıklarının çaresi sanmakta, kısacası Batı'lıların istedikleri gibi olmayı gurur ve övünç vesilesi saymaktadırlar.

Batı'nın Dini bugün tüm dünyada egemendir. Bu egemenliğini de, insanları bu dine inandırabilmiş olmaktan almaktadır. Bu din insan yapısı bir dindir ve tanrısı insandır, ama Batı'lı insandır, Batı'lı insan aklıdır. Bu din oldukça esnektir; her yerde ve zamanda ayrı biçimde uygulanabilir ve yalnızca Batı'lıya hizmet eder. Bu dinin tanrıları tıpkı eski Yunan tanrıları gibidir. Başlarında bir «Zeus» vardır; zaman zaman birbirleriyle kavga ederler. Çünkü, bu din'in genel adı «Şirk»tir. Tanrının birden fazla olmasının anlaşmazlık ve kavgalara neden olacağı açıktır. Bu dinin öz niteliği gereği bugün yeryüzünde korkunç bir zulüm hüküm sürmektedir. Çok küçük bir azınlık hayvanca yaşar, dilediği gibi yer içer, dilediği gibi gezer, kazandıkça kazanır, yığdıkça yığarken, büyük bir çoğunluk açlıktan

inlemekte, soguktan donmakta ve sıcaktan bunalıp çıldırmaktadır. Küçük bir azınlık son derece lüks evlerde, saraylarda ve konaklarda hüküm sürerken, büyük çoğunluk başını sokacak ev bulamamakta, çadırlarda ve mağaralarda sürünmektedir. Küçük bir azınlık aynı şehirdeki bir evden diğerine havadan giderken büyük çoğunluk merkep, katır veya attan bile yoksundur. Küçük bir azınlık tıka basa yerken, büyük çoğunluk açlıktan ve hastalıklardan ölmektedir. Ve bu küçük azınlık hayatını devam ettirebilmek, bu sömürü ve zulüm temeline oturan dinin egemenliğini sürdürebilmek ve insanları daldıkları uykularından uyarmak için elinden geleni yapmakta, yalanları gerçek, gerçekleri yalan olarak sunmakta, kitle iletişim araçlarını elinde tutarak zihinlere istediği şekli vermekte, gerektiğinde en öldürücü silâhları kullanmaktan ve dünyanın açlarını rahat rahat doyurabilecek ve mevcut adaletsizliği yok edebilecek miktarın çok üstündeki parayı silâhlara yatarmaktan çekinmemekte, sonra da «barış, huzur, insanlık, özgürlük ve adalet için» çalıştığını rahat rahat ileri sürebilmektedir.

Sömürülen, ezilen ve bu dinin kurbanı olan kitleler ne yazık ki bu dine inanmakta

ve bu dinin gerçek rakibi ve düşmanı olan Allah'ın Dini'ni bilmemekte veya bazen de, çeşitli nedenlerle bile bile karşı çıkmaktadırlar. Bu insan yapısı din, gücünü karşısında Allah'ın Dini'nin bulunmamasından almaktadır. Allah'ın Dini bugün insanların çoğunun hayatından çekilmiş durumdadır. Kendisine sahip çıkacak ve hayatına egemen kılacak insanlar aramaktadır. Batılı'nın temelde haksızlığa zulme ve adaletsizliğe dayanan ve doğal olarak yeryüzüne zulüm, sömürü, haksızlık ve adaletsizlik getiren, insanları grup grup ayıran, renk, ırk ayırımına neden olan, öldüren, uyutan ve insanları çeşitli tanrılar önünde baş eğdiren dini, gerçek gücünü karşısında Allah'ın Dini'nin olmamasından ve insanların kendisini kabûl etmesinden veya kendisine karşı çıkamamasından almaktadır. Yoksa, bu din hiç bir zaman doğru ve hakk bir din değildir.

HANGİ «DİN»E İNANIYORUZ

Buraya kadar anlattıklarımızdan dinin gerçek niteliği ve tarih boyunca iki din arasındaki kavganın ana neden ve özellikleri ortaya çıkmıştır sanıyorum. Bugün, dünya üzerinde genel anlamıyla «Şirk»in egemen olduğu ve onun karşısındaki Allah'ın Dini'nin özellikle bu dine mensup olduklarını ileri sürenler tarafından tümüyle yanlış anlaşıp, yanlış uygulandığı açıklama gerektirmeyen bir gerçektir.

Allah'ın Dini onu zaman zaman asli biçimiyle yeniden tebliğ eden resullerin ölümünden sonra, her resulün ashabınca bozulmuş ve değiştirilmiştir. Nasıl ilk kez Adem'in bir oğlu tarafından haksızlık, Kur'-

an'ın deyimiyle «bağy» (2) sonucu bu din den sapma başlamış ve Şirk in tohumu atılmışsa, aynı şekilde, her Resul'ün ardından yine «bağy» sonucu Allah'ın dini gerçek niteliğinden saptırılmıştır.

Allah'ın Dini'ni, yani İslâm'ı en son olarak tebliğ eden ve bu tebligle Allah'ın kendi risaletinde bu dini kemale erdirdiği Abdullah oğlu Hz. Muhammed'in ölümünün üzerinden çok geçmeden ve daha ashabının tümü dünyadan göçmeden insanın dini, üzerine İslâm kılıfını geçirerek müslüman ümmete egemen olmaya çalışmıştır. Allah'ın Dini ve onun Kıyamet'e değin asli şekliyle kalmasını sağlayacak olan Kitabı, insandan tanrılar tarafından müslüman yığınlar üzerinde kullanılmış ve bunun sonucunda Allah'a ibadet ettiklerini söyleyenler bilmeden, bazıları da bilerek insandan tanrılara ibadet etmişlerdir. Yine, Kur'an yerine kralların fermanları veya birtakım sahte hazretlerin fetvaları yön vermiştir İslâm toplumuna.

Aradan geçen yüzyıllar İslâm'la İslâm diye takdim edilen dinin arasındaki uçurumları derinleştirmiş ve ortada ümmetin

(2) Bağy : Başkalarının hakkına el uzatmak, tecavüz, saldırganlık ve gasplık demektir.

yaşantısına egemen olan hayat sistemi olarak İslâm değil, daha doğrusu Allah'ın son nebisi yoluyla tebliğ ettiği İslâm değil, insandan tanrıların sunduğu İslâm kalmıştır.

Bugün, müslümanlar olarak veya müslüman olduğunu ileri süren insanlar olarak nasıl bir Allah'a, nasıl bir Resul'e, nasıl bir Kitab'a inandığımızı ve İslâm'dan ne anladığımızı şöyle bir muhasebeye tabi tutalım: İnandığımız Allah, aynen müşriklerin, eski Yunan'ın, Ad ve Semud'un, Mekke'li müşriklerin inandığı Allah'tan farklı mıdır? O müşriklerin hepsinin, yaratan, rızık veren, yağmuru yağdıran, yerden bitkiler bitiren, öldüren, insanın dışındaki tüm varlıklar üzerinde egemen olan, insanlar için eller, gözler, ayaklar ve kulaklar var eden ve bir belâya uğranıldığında veya dara düşüldüğünde kendisine sığınılan yüce bir ilâhın varlığına inandıklarına Allah bize tanıklık ediyor. Bugünkü Allah inancı bundan farklı bir inanç mıdır? Allah deyince yalnızca bilinemez, yüce, kavranılamaz, duamızda sığındığımız, her şeyi kendisinden beklediğimiz, yağmur yağdıran, güneşi doğudan doğdurup batıdan batıran, geceyi gündüzü var eden, yaratan, rızık veren ve öldüren bir varlık canlanmıyor mu zihnimizde?

Eski müşriklerin Kitap inancıyla bizim Kitap inancımız arasında bir fark var mıdır? Kitap o müşriklere göre «eskilerin hikyeleri»di. «Sihirdi, byyd, karşısında insanları aciz bırakan korkunç belgate sahip bir metindi, Resuln uydurmasıydı...» Bugün bizim Kitap inancımız nasıldır? Kitap bugün bizim için eskilerin masalları değil midir? Kitap'tan en fazla bildiğimiz ve anlatmaktan holandığımız. Ashab-ı Kehf kıssası, Hz. Yusuf kıssası, Resullerin kıssaları veya başka kıssalar değil midir? Bu kıssaları biz tıpkı birer «gemilerin masalları» olarak anlıyor ve anlatmıyor muyuz? Kitab'ın bugün Arefe günleri mezarlıkta, Cuma akşamları ve Cuma günleri evde veya camilerde, Ramazanlarda yine evde veya camilerde okunmasından, süslü örtüler içinde duvarlara asılmasından, oğumuzca okunamamasından, hastaları iyileştirmek için bir dua hazinesi olmaktan, kitleleri hayrete düşüren bir mucize, belgatine eriilemeyen bir mucize olmaktan başka bir anlamı ve fonksiyonu var mıdır? Yahudilerin ve Hristiyanların Allah'ın Kitabını değiştirdiği gibi biz de kitabı değitirmedik mi? Onların elleriyle yazdıklarına «Allah'ın Kitabı» dediği gibi, biz de Kitap'tan heva ve hevesimi-

ze göre çıkardığımız anlamlara Allah'ın Kitabı demedik mi? Yahudi ve Hristiyan bilgilerinin dünya geçimliği karşısında Kitabı sattıkları gibi, biz de açıkça Allah'ın Kitabı'nı az bir paha karşılığında satmıyor muyuz?

Bizim Resul anlayışımızla, müşriklerin veya Ehl-i Kitab'ın Resul anlayışı arasında ne fark vardır? Onlar için resul her şeye rağmen yüce bir kişi değil miydi? Onları resule uymaktan alıkoyan nefislerini kıramaları, dünyalıklarından vazgeçememeleri ve heva-heveslerinin peşinden gitmeleri değil miydi? Bugün bizim için resul ve resul-ler, yüzyıllarc önce yaşayıp gitmiş, gönderildikleri kavimleri İslâm'a davet etmiş, eziyet çekmiş, ateşe atılmış, hicret etmiş, savaşmış ve fonksiyonları tarihte kalmış birer masal şahsiyetler değil midir? Resuller niçin gönderilmiş, nereye gönderilmiş, hangi zamanlarda gönderilmiş, görevlerini nasıl yerine getirmişler, hangi zaman ve şartlar altında nasıl davranmışlar biliyor muyuz; onların önderliklerinin zamanımıza ve içinde bulunduğumuz şartlara nasıl yansması gerektiğinden haberimiz var mı?

Müşriklerin putlara taptığı gibi biz de putlara tapmıyor muyuz? Putlar yalnızca

şekillerinden mi ibarettirler, yoksa şekiller tapınan putların birer sembolleri midirler? Dünkü Mekke'nin dört putuna karşılık, bugün biz müslüman geçinenlerin dördün kaç katı putlarımızın olduğu bilinmeyen bir gerçek midir?

Ehl-i Kitab'ın birtakım azizlerini ve bilginlerini rabbleştirdiği gibi biz de birtakım azizlerimizi ve bilginlerimizi rableştirmiyor muyuz? Allah'ın tasarruf hakkını bu azizlere vermiyor muyuz? Onların sözlerini düşünmeden kabul ediyor, Kur'an'ın en açık ayetlerine bile aykırı söz ve davranışlarına, kişiliklerine bakarak, «bir bildikleri vardır, doğrusunu onlar daha iyi bilir» diye ses çıkarmıyor ve her emirlerinin karşısında boyun büküyor muyuz? Onların sözleri Kitabın ayetlerinin, davranışları Resul'ün yolunun önüne geçmiş değil midir?

Bugün ibadetten anladığımız dünkü müşriklerin ve Ehl-i Kitab'ın ibadet anlayışından çok mu farklıdır? Dünkü müşriklerin namazı yok muydu, orucu ve haccı yok muydu? Ehl-i Kitab'ın namazı, orucu, haccı ve zekâtı yok muydu? Var olduğu halde neden Hz. Resul'ün gelmesine gerek duyuldu? İbadet «namaz, oruç, hacc ve zekât» mıdır? Allah'ın Kitabı tüm resullerin insanları tek

Allah'a ibadet etmeğe çağırarak için gönderildiklerini belirtmiyor mu? Kur'an'ın diliyle «Firavun'a, Haman'a ve Karun'a ibadet eden» insanlar onlar için mi namaz kılp, oruç tutuyorlardı? İbadet kulluk yapmak demek değil midir? Tek Allah'a ibadet etmek, yalnızca Allah'a kul olmak, yani her işinde yalnızca O'na tabi olmak demek değil midir?

İslâm hiç bir zaman camiden ve minareden ibaret değildir. Hz. Resul geldiği zaman Allah'a ibadet etmek için kiliseler de vardı, havralar da vardı. Hz. Resul geldiği zaman Mekke'de cami yoktu, minare yoktu. Ama, Mekke'de İslâm vardı. Resul'ün camisi hiç de bugünkü câmiler gibi değildi. Bugünkü camilerin dünün ve hattâ bugünün kilise ve havralarından farkı nedir? İslâm hiç bir zaman belirli fikhî kurallardan ibaret de değildir. Bugün fikhî kurallar cilt cilt ortadadır, ama ortada olmayan bir tek şey vardır, o da İslâm'dır.

Bugün İslâm kendilerine müslüman sıfatını verenlerin hayatına egemen değildir. Bugün dünyada genel anlamıyla Şirk egemendir. İslâm ve Şirk hiç bir zaman belirli tapınış biçimleriyle ayrılmazlar; İslâm'la Şirki ayıran ana çizgi «ibadet edilen varlık»

noktasındadır. İnsanlara kul olanlar, yani insanlara ibadet edenler, daha açık bir deyimle, insanların emir ve yasaklarına uyanlar Şirk dinindedirler; Allah'a ibadet edenler, yani O'nun koyduğu emir ve yasaklara uyanlar ise Allah'ın Dini'ne ledirler.

Temelde yalnız bu iki din vardır. Bugün Hristiyanlık diye bir din yoktur. Yahudilik diye bir din de yoktur. Bugün manevi inançlarını Hristiyanlık'tan, Yahudilik'ten, Budizm'den, Taoizm'den veya İslâm'dan alan, ya da hiç bir manevi inanç kabul etmeyen; hukuku Roma hukukundan, Hint veya Çin hukukundan, Amerikan veya Rus hukukundan; ekonomisi Kapitalizm'den, Sosyalizm'den, Komünizm'den veya bunların karışımından; siyasi anlayışı Liberalizm'den, Monarşiden, Meşrutiyetten, Totaliterizmden, Teokrasi'den, insan görüşü hümanizmden, ekzistansiyalizm'den, ş ya da bu felsefi ekolden; dünya görüşü ve hayat anlayışı materyalizmden kaynaklanan, kısaca temelde insan ürünü sistemlerden veya ekollerden oluşan ve görünüşte birtakım farklılıklar arzedeabilen dinler aslında tek bir dindir. Kaynak olarak Allah'ı kabul etmeyen veya bazı noktalarda etmeyip, bazı noktalarda eden tüm sistemler temelde tek bir dindir...

Bugün dünyada egemen olan bu dindir... Ve, din insanların ve toplumların hayatına egemen olan tüm kuralların bütünüdür, yoksa «fizik ötesi inançlar sistemi» değildir.

İslâm, kaynak olarak Allah'ı kabûl eden dinin adıdır. İslâm'ın manevî inançları, ah-lâkı, ekonomisi, siyaseti, felsefesi, insan gö-rüşü, hayat anlayışı, dünya görüşü, kısaca, müslümanın ve müslümanlardan oluşan top-lumun tüm hayatını başlangıçtan sona ka-dar, ezelden ebede kadar tüm evrenle bir-likte kuşatan tüm kuralları Allah'tan kay-naklanır. Bu yüzden «İslâma eklemelerle İslâm + Sosyalizm; İslâm + Kapitalizm; İs-lâm + Nasyonalizm; İslâm + Liberalizm; İs-lâm + Hümanizm... Veya İslâm'dan çıkar-malarla, İslâm — Hukuk; İslâm — hayat an-layışı; İslâm — ekonomi; İslâm — şartlar...» gibi tüm toplama ve çıkarmaların hepsi «İs-lâm — (eksi) İslâm» dır. Bir din ya İslâm'dır veya değildir. Müslüman ya müslüman-dır veya değildir.

Bugün, önce müslümanlar olarak bu gerçeği çok iyi kavramak zorundayız. «Din nedir, İslâm nedir, İslâm'ı kendi dışındaki temelde aynı olan dinlerden ayıran ana özel-

lık nedir?» çok iyi kavramamız gerekiyor. Aksi halde, hiç bir zaman «Allah'a ibadet ediyoruz» diye Firavun, Haman, Karun ve Bel'am'a ibadet etmekten; «Tevhid'e bağlıyız» diyerek Şirk'e bağlı olmaktan; «mü'miniz» diyerek kâfir olmaktan; «Kâbe'nin çevresinde dönüyoruz» zannıyla Firavun'un ringinde dönmekten; «namaz kılıyoruz» zannıyla yatıp kalkmaktan; «oruç tutuyoruz» zannıyla aç ve susuz kalmaktan, «inanıyoruz» zannıyla inkâr etmekten; «Resul'e inanıyoruz, onu rehber tanıyoruz» zannıyla Ebu Cehil'i peygamberleştirmekten, «Kur'an'a inanıyoruz ve yolumuz Kur'an yoludur» zannıyla birtakım insanların heva ve heveslerinin peşinden gitmekten hiç bir zaman kurtulamayız.

Din sorununun, insanoğlunun hiç te kısa sayılmayacak tarihi içinde, sürekli varolagelen bir problem oluşu, onun insanın tabii ve ayrılmaz bir yönünü oluşturduğunu gösterir. Çünkü, ilk insandan günümüze kadar sürekli varolagelen temel özellikler insanın yaratılışında, doğasında fitratında varolan değerlerdir. Bu açıdan **dini**, insanın ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirmek hiç te yanlış olmayacaktır. Bu nedenle insanlar, **Allah'ın Dini'**ne sahiplendiklerinde de, O'ndan ayrıldıklarında da "dindar" olmaktadırlar. Nasıl mı? O zaman buyurun konuya aynı soruyu sorarak girelim: Din Nedir?

